

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJOS 2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

IVADAS

2015 m. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (LŠTA) tęsė savo veiklą, vykdydama visuotinio narių susirinkimo patvirtintą programą (2015-04-16 protokolas Nr. 1/23) ir LŠTA Tarybos posėdžių nutarimus (2015 metais įvyko 7 LŠTA Tarybos posėdžiai).

Per 2015 metus asociacijos narių skaičius nesikeitė, todėl ataskaitinių metų pabaigoje narių skaičius išliko toks pat – iš viso 42 nariai, t.y. 31 šilumos tiekimo įmonė ir 11 kitų šilumos ūkio sektoriuje veikiančių įmonių. Asociacijoje 2015 metų pabaigoje dirbo 6 darbuotojai.

Asociacija, kartu su Lietuvos energijos gamintojų asociacija (LEGA), Lietuvos energijos konsultantų asociacija (LEKA), Lietuvos biomasės energetikos asociacija (LITBIOMA) kiekvieną pirmadienį rengia ekspertų susitikimus su valstybės institucijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, nepriklausomų ekspertų, įmonių atstovais. **Per 2015 metus įvyko 52 energetikos ekspertų susitikimai.** Į susitikimus aktualiausias klausimais nuolat kviečiami ir dalyvauja įmonių vadovai, technikos direktoriai, rinkodarai vadovaujantys darbuotojai ir specialistai. Ekspertų susitikimuose analizuojamos asociacijos ir valstybės institucijų užsakymu atliekamų šilumos ūkio plėtros ir perspektyvų analizės, studijų darbo grupių ataskaitos, aktualūs ES ir šalies teisės aktų projektai ir naujų teisės aktų taikymo praktikos probleminiai klausimai. Šiuo metu asociaciją bei jos narius įvairiais šilumos ūkio klausimais konsultuoja virš 50 energetikos ekspertų, šilumos ūkyje atliekančių įvairius mokslinius tiriamuosius darbus, galimybių studijas, rengiančių verslo planus, specialiuosius šilumos ūkio planus ir t.t. Siekiant kuo didesnio viešumo, susitikimų protokolai ir jų metu aptarti dokumentai talpinami asociacijos interneto svetainėje www.lsta.lt.

Naujai priimtų teisės aktų, jų taikymo praktikos, teisės aktų projektų visose rengimo bei svarstymo institucijose stadijose, asociacijos specialistų ir narių keliamų probleminių klausimų aptarimai vyko **LŠTA penktadieniais organizuojamuose darbo grupių dėl šilumos ūkio įstatymo poįstatyminių aktų įgyvendinimo susitikimuose** su valstybės institucijų, nepriklausomų ekspertų, įmonių atstovais. Informacija problemineis klausimais, apie pateiktus tarpinius projektus, išsiunčiama įmonėms. Ypač aktualiems, specifiniams klausimams aptarti kviečiami vadovaujantys įmonių specialistai (įmonių vadovai, technikos direktoriai, rinkodarai vadovaujantys darbuotojai ir specialistai). Siekiant kuo didesnio viešumo, darbo grupių susitikimuose kviečiami dalyvauti vartotojų, kitų asociacijų interesus atstovaujančių institucijų atsakingi darbuotojai. Susitikimų protokolai ir jų metu aptarti dokumentai talpinami asociacijos interneto svetainėje www.lsta.lt. **2015 metais įvyko 51 susitikimas** kurių metu aptarta per 650 naujų teisės aktų, jų projektų versijos, teikiamų pastabų ir pasiūlymų paketai, aptarta ir jų taikymo praktika. Nuolatinė susitikimų tema tapo diskusija, dėl teisės aktų, reglamentuojančių energijos tiekimą buitiniams vartotojams, tobulinimo nuostatų. Diskusija aptariant naujus teisės aktus, teisės aktų projektus, įsigaliojusius teisės aktų taikymo praktika, analizės ir suinteresuotų asmenų informavimas šiuose susitikimuose tapo pagrindine klausimų aptarimo forma, kuri ateityje bus nuolat tęsiama.

Visi teisės aktų projektai, asociacijos rengiami raštai ar gauti derinimui institucijų raštai susiję su šilumos tiekimo įmonių vykdoma veikla bei kita ypatingai aktuali bei svarbi informacija siunčiama įmonėms derinimui, žiniai kiekvieną dieną. **Iš viso per 2015 metus išsiųsta per 900 įvairių pranešimų įmonėms aktualiais klausimais.** Su asociacijos nariais suderinti raštų projektai dėl šilumos ūkio sektoriuje veikiančių subjektų ir vartotojų interesų atstovavimo siunčiami valstybės institucijoms. Iš viso per **2015 metus buvo išsiųsta 138 raštai.** Svarbiausių asociacijos

išsiųstų valstybės ir savivaldybių institucijoms raštų sąrašas pridedamas prie Ataskaitos (**žr. 1.1 priedas**). *Visi gaunami ir siunčiami dokumentai talpinami asociacijos duomenų valdymo sistemoje „SAPERION“.*

2015 metais asociacija aktyviai dalyvavo rengiant įvairius strateginius dokumentus dėl ES struktūrinės paramos panaudojimo, nuolatos dalyvavo įvairiuose viešuosiuose aptarimuose, teikė siūlymus valdžios institucijoms, kad būtų skiriamas didesnis dėmesys ir atitinkamai parama šilumos ūkio plėtros priemonėms įgyvendinti. Asociacijos nariai nuolatos informuojami apie priimtus sprendimus ir naujienas, asociacijos prezidentas dalyvauja energetikos projektų atrankos ir stebėsenos komitetų posėdžiuose, kuriuose nagrinėjami klausimai dėl ES struktūrinių fondų lėšų administravimą.

Pagrindiniai šilumos ūkio sektoriaus aktualūs klausimai, kurių problematiką asociacija sprendė per 2015 metus pateikiami **1.2 priede**.

1. TEISĖS AKTŲ HARMONIZAVIMO VEIKLA

Asociacija ataskaitiniu laikotarpiu, teisės aktuose nustatyta tvarka, gindama ir atstovaudama Lietuvos Respublikos Seime, Lietuvos Respublikos Vyriausybėje, Lietuvos Respublikos energetikos, aplinkos, ūkio ir kitose ministerijose, Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje bei kitose valstybės ir Savivaldybių institucijose savo narių interesus teisėkūros procesuose, vienu iš pagrindinių savo veiklos tikslų ir uždavinių laikė teisės aktų, reglamentuojančių šilumos ūkio sektorių, harmonizavimą.

Asociacija įgyvendino ir ataskaitiniu laikotarpiu tęsė praktiką, kad kiekvieną savaitę vyktų Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą ir jo įgyvendinimą lydinčių bei susijusių teisės aktų darbo grupių, asociacijos narių, ekspertų, valstybės valdymo bei vartotojų interesus atstovaujančių institucijų atstovų susitikimai, kur svarstomi su energetikos (šilumos, elektros, dujų ir vandens) veikla susijusių įstatymų ir jų įgyvendinimą lydinčių teisės aktų projektai bei su teisės aktų harmonizavimo problemomis ir jų įgyvendinimo praktika susiję klausimai.

Asociacijos administracija ataskaitiniu laikotarpiu rengė ir teikė valstybės institucijoms su Asociacijos nariais suderintas pastabas ir pasiūlymus teisės aktų projektams, teikė paklausimus dėl teisės aktų taikymo praktikos

Asociacijos administracijos ir narių atstovai dalyvavo visuose Seimo komitetų ir kitų valstybės institucijų posėdžiuose, darbo grupėse bei pasitarimuose, kur buvo svarstomi projektai. Asociacijos nariai buvo nuolat informuojami apie projektų svarstymo eigą, nariams išsiunčiami dokumentai bei su dokumentais susijusi medžiaga.

Rengiant pasiūlymus ir išvadas teisės aktų projektams, reglamentuojantiems šilumos ūkio sektorių, vadovautasi prioritetinėmis nuostatomis siekiant, kad:

- toliau būtų tobulinamas šilumos ūkio įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai (ypač ištaisant 15 LRV (2009 – 2012 metų) padarytas klaidas perkeltant Įstatymo nuostatas), rengti ir teikti įsisenėjusias šilumos ūkio problemas sprendžiančias pataisas ir pasiūlymus;
- teisingai būtų grąžinamos šilumos vartotojų permokos už gamtines dujas;
- šilumos tiekimo įmonėms būtų teisingai nustatomas SGD „terminalo mokestis“ ir privalomai iš SGDT įsigijami dujų kiekiai;
- nebūtų panaikintos, energetikos įstatyme numatytos, VIAP kvotos termofikacinėms elektinėms;
- valstybei reglamentuojant kuro šilumos gamybai įsigijimo tvarką, maksimaliai būtų naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai, atliekos ir vietinis kuras, mažinant brangaus importuojamo iškastinio kuro (dujos, mazutas,) naudojimą;
- didėtų energijos gamybos, perdavimo ir vartojimo sistemų energinis efektyvumas, įgyvendinant jų atstatymo, vystymo, modernizavimo ir renovavimo (įskaitant vartotojų pastatus ir inžinerines sistemas) programas bei tobulinant šių procesų teisinį reglamentavimą ir ekonominio skatinimo (paramos) mechanizmus;
- energetikos (elektros, dujų, šilumos, vandens) ūkio veiklą reglamentuojantys įstatymai bei jų įgyvendinimą lydintys teisės aktai aiškiai reglamentuotų energetikos ūkio sektoriuose veikiančių natūralių monopolijų veiklą ir atsakomybę bei valstybinį energijos monopolinių paslaugų apskaitos ir pardavimo vartotojams kainų reguliavimą iki jiems nuosavybės teise priklausančių energijos perdavimo ar skirstymo įrenginių ribos;
- energetikos (elektros, dujų, šilumos, vandens) ūkio sektoriuose veikiančių ūkio subjektų veikla nuo vartotojui nuosavybės (buitiniams vartotojams - bendrosios dalinės

nuosavybės) teisė priklausančių energijos perdavimo ar skirstymo įrenginių ribos, energijos pristatymas į vartojimo vietą, energijos vartojimo sistemų priežiūra (eksploatavimas), energetinio efektyvumo didinimas būtų traktuojama kaip paslauga. Šią veiklą turi reglamentuoti kiti teisės aktai. Valstybė turi reglamentuoti minimalias šių paslaugų apimtis, kokybės reikalavimus bei reguliuoti maksimalias kainas. Valstybė turi skatinti, kad šia veikla užsiimančios ūkio subjektai veikėtų konkurencijos sąlygomis, o teikiamų paslaugų galutinę kainą reguliuotų rinka;

- įvertinus aprūpinimo šiluma sistemų vystymo ir eksploatavimo sąnaudų specifiką, šilumos kainos būtų dvinarės, kurių sąlyginai pastovioji dalis padengtų sistemų vystymo ir eksploatavimo kaštus ir būtų vartotojų apmokama proporcingai vartojimo ar rezervo galiai, o kintamoji dalis - kuro sąnaudas šilumos gamybai ir būtų vartotojų apmokama proporcingai suvartotos šilumos kiekiui;
- vartotojams (ypač daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose) būtų netrukdomai suteikta galimybė apsirūpinti karštu vandeniu pigiausiu būdu ir būtų įgyvendintas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimas dėl II karšto vandens apsirūpinimo būdo teisinio reglamentavimo ir tinkamo įgyvendinimo.

Rengiant pasiūlymus ir išvadas, dėl teisės aktų projektų, reglamentuojančių šilumos ūkio sektorių, vadovautasi tokiais principais ir įgyvendinant tokias veiklos kryptis:

Viešumas. Asociacijos ir kitų institucijų organizuojamų susitikimų, pasitarimų bei darbo grupių protokolai, aptariami teisės aktų projektai bei jiems teikiamų pastabų ir pasiūlymų projektai ir susiję dokumentai operatyviai pateikiami asociacijos nariams ir suinteresuotiems susitikimų dalyviams bei talpinami visiems viešai prieinamoje asociacijos interneto svetainėje.

Informacijos sklaida. Asociacija vykdydama teisės aktų harmonizavimo veiklą, jos rezultatus ir priimtus sprendimus bei nuostatas pateikia tiesiogiai valstybės valdymo ir savivaldybių kompetentingoms institucijoms, vartotojų interesus atstovaujančioms organizacijoms, skelbia viešai prieinamoje asociacijos interneto svetainėje, ruošia ir platina viešus pranešimus žiniasklaidai, dalyvauja žiniasklaidos organizuojamose teminėse priemonėse (straipsniai, laidos), skaito pranešimus šalies ir užsienio institucijų organizuojamose teminėse konferencijose.

Kompetencija. Asociacija vykdydama teisės aktų harmonizavimo veiklą, rengdama teikiamų pastabų ir pasiūlymų projektus vadovaujasi kompetentingų ekspertų atliekamos analizės ir rekomendacijų išvadomis ir pasiūlymais. Tuo tikslu stengiamasi susipažinti ir priimti domėn viešai prieinamas Valstybės valdymo, mokslo ir mokymo įstaigų parengtas temines studijas, specialistų išvadas ir rekomendacijas. Asociacija tiesiogiai bendrauja su mokslo ir mokymo įstaigų bei asocijuotais kompetentingais ekspertais, užsakydama tam tikrų probleminių klausimų sprendimo paieškos ir rekomendacijų parengimo studijas, analitines pažymas ar konsultacijas.

Bendradarbiavimas. Asociacijos administracija vykdydama teisės aktų harmonizavimo veiklą, rengdama teikiamų pastabų ir pasiūlymų projektus tiesiogiai bendradarbiauja su valstybės valdymo ir savivaldybių kompetentingomis institucijomis, vartotojų interesus atstovaujančiomis organizacijomis, susijusiomis šalies ir užsienio asociacijomis, įmonių specialistais, mokslo ir mokymo įstaigų ekspertais, kompetentingais specialistais.

Švietimas ir specialistų mokymai. Asociacijos administracija vykdydama teisės aktų harmonizavimo veiklą, didelį dėmesį skiria teisės aktų taikymo praktikai, įgyvendinimo priemonių problemų analizei. Tuo tikslu asociacija pagal poreikius rengia teisės aktų taikymo praktikoje probleminių klausimų komentarus savo jėgomis, esant reikalui pasitelkia specialistus ar ekspertus. Asociacijos specialistai dalyvauja organizuojant ir vykdant teisės aktų taikymo praktikos mokymus tiek asociacijos narių, tiek vartotojų sistemas aptarnaujantiems specialistams.

Ypatingas dėmesys šiuo aspektu buvo skirtas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio ir LR Gamtinių dujų įstatymų pakeitimų įstatymų įgyvendinimą lydinčių teisės aktų projektų rengimo ir svarstymo valstybės institucijose procedūroms, įstatymo įgyvendinimą lydinčių teisės aktų projektų

analizei, su šilumos ūkio sektoriumi susijusioms nuostatoms, pateikė su asociacijos nariais suderintus pasiūlymus ir pastabas atitinkamoms institucijoms.

Po aktyvių Asociacijos pastangų ir diskusijų su valstybės institucijomis didžioji dalis Asociacijos pateiktų pastabų ir pasiūlymų buvo įvertinti valstybės institucijų patvirtintuose įstatymų įgyvendinimą lydinčiuose teisės aktuose.

Asociacijos administracija vykdydama teisės aktų harmonizavimo veiklą, aktyviai bendradarbiauja ir ateityje konstruktyviai bendradarbiaus su teisės aktų projektus rengiančiomis darbo grupėmis, valstybės institucijų, kuriojančių projektus, atstovais, ekspertais ir specialistais, vartotojų interesus atstovaujančiomis organizacijomis, rengs ir teiks teisės aktų pakeitimo ir papildymo projektų variantus.

2015 metais priimti ir įsigaliojo daugiau kaip 236 nauji teisės aktai ar jų pataisos susijusios su šilumos ūkiu (**žr. 1.3 priedas**) (2014 metais – 252, 2013 metais – 240, 2012 metais - 257, 2011 metais - 200, 2010 metais - 200, 2009 metais - 175, 2008 metais - 190, o 2007 metais - 134 teisės aktai). Apie naujus Teisės aktų registre paskelbtus teisės aktus Asociacijos nariai nuolatos informuojami elektroniniu paštu bei Energetikos ekspertų pasitarimo metu

2015 METAIS BUVO PRIIMTI IR/AR ĮGYVENDINAMI SAVARBIAUSI ŠIE ENERGETIKOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJANTYS ĮSTATYMAI (PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI) IR JŲ ĮGYVENDINIMĄ LYDINTYS TEISĖS AKTAI:

1.1. ŠILUMOS SEKTORIUS

(šilumos ūkio įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymai ir susijusių įstatymų projektai)

<i>Eil. Nr.</i>	<i>2015 m. priimti ir/ar įgyvendinami teisės aktai bei TA projektai</i>	<i>TA nuostatos</i>	<i>Pastabos, LŠTA pozicija ir veiksmas</i>
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymai ir įstatymų projektai			
1.	Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 21 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XII-2092	<p>1 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „21 straipsnis. Ginčų sprendimas ne teismo tvarka. Skundų nagrinėjimas 1. Vartotojų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjų, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų (ekspluatuotojų) ginčai nagrinėjami Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatyta tvarka. 2. Asmenų skundus dėl šilumos ir karšto vandens tiekimo organizavimo, dėl daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros tarifų nustatymo, dėl bendrojo naudojimo objektų administratorių įgaliojimų, administruojant pastato bendrojo naudojimo objektus ir įgyvendinant kitas teises, susijusias su bendrojo naudojimo objektų valdymu ir naudojimu, nagrinėja savivaldybės vykdomoji institucija. Kitus asmenų skundus nagrinėja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Valstybinė energetikos inspekcija ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatyta tvarka.“</p> <p>2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas 1. Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. sausio 1 d. 2. Iki 2015 m. gruodžio 31 d. pradėti nagrinėti vartotojų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjų, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų (ekspluatuotojų) ginčai, taip pat asmenų skundai baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami ir vykdomi vadovaujantis iki 2015 m. gruodžio 31 d. galiojusiu teisės</p>	Įstatymo pataisos susiję su ES direktyvos įgyvendinimu.

		aktų nuostatomis.	
2.	Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 33 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XII-1791	<p>1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas Pakeisti 33 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „33 straipsnis. Maksimalios šilumos suvartojimo normos daugiabučiuose namuose Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje nustatytas energijos vartojimo efektyvumo didinimo gaires, nustato maksimalias metines šilumos suvartojimo normas, išreikštas kWh/m² per kalendorinius metus, daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti, kurios skelbiamos viešai ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki jų įsigaliojimo dienos. Šios normos taikomos daugiabučių namų energiniam efektyvumui vertinti, planuojant priemones ir lėšas jų energiniam efektyvumui didinti.“</p>	Įstatymo pataisos susiję su ES energijos vartojimo efektyvumo didinimo direktyvos įgyvendinimu.
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymų projektai			
3.	Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas XIIP-1969(3)	<p>1 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „29 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių nutraukimas vartotojo iniciatyva 1. Šilumos vartotojas, pakeitęs buto (butų), kitų patalpų šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Buto (butų) ir kitų patalpų šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdas keičiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka ~~rekonstruojant pastatą (inžinerines sistemas).~~ Šių butų ir kitų patalpų savininkai, vadovaudamiesi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta metodika, šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjams kiekvieną mėnesį apmoka už jiems tenkančią pastato bendrosioms reikmėms sunaudotos šilumos dalį. 2. Kai ~~rekonstravus pastatą (inžinerines sistemas)~~ pakeičiamas viso ar dalies pastato šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, to pastato butų ir kitų patalpų savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys laikomos nutrauktomis nuo ~~statinio pripažinimo tinkamu naudoti momento~~ statybos užbaigimo akto išdavimo momento. 3. Kai ~~rekonstravus pastatą (inžinerines sistemas)~~ pakeičiamas ne viso pastato šildymo ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, nuo statinio pripažinimo tinkamu naudoti momento laikomos nutrauktomis to pastato butų ir kitų patalpų, kurių šildymo būdas pakeistas, savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys. Šių butų ir kitų patalpų savininkai energetikos ministro patvirtintose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatyta tvarka šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjams kiekvieną mėnesį apmoka už jiems tenkančią pastato bendrosioms reikmėms sunaudotos šilumos ir (ar) karšto vandens dalį. Keičiant ne viso pastato šildymo būdą, butų ir kitų patalpų, kurių šildymo būdas keičiamas, savininkai privalo: 1) gauti visų daugiabučio namo bendrosios dalinės nuosavybės savininkų rašytinį pritarimą; 2) atlyginti dėl šildymo būdo keitimo atsiradusias pastato remonto ir (ar) pastato šilumos įrenginių rekonstravimo, techninių sprendimų, pastato</p>	Projektai LRS praėjo pristatymo stadiją, numatytas svarstymas pavasario sesijoje

		<p>šildymo ir karšto vandens sistemos balansavimo, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos dokumentų pakeitimo išlaidas;</p> <p>3) iki statybos užbaigimo akto išdavimo momento sudaryti sutartį su pasirinktą šilumnešį ar energijos rūšį tiekiančiu asmeniu, turinčiu technines galimybes tiekti kitą šilumnešį ar energijos rūšį butui ar kitoms patalpoms, kurių šildymo būdas keičiamas, šildyti.“</p> <p>2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas</p> <p>1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. gegužės 1 d.</p> <p>2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija iki 2016 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.</p>	
4.	<p>Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10 ir 30 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10(1) straipsniu įstatymo projektas Nr. 15-13798</p>	<p>1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>Papildyti 2 straipsnį nauja 50 dalimi ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„50. Šilumos supirkimo aukcionas – šilumos tiekėjo prognozuojamo šilumos kiekio iš nepriklausomų šilumos gamintojų ir šilumos tiekėjo turimų gamybos įrenginių supirkimo sistema.“</p> <p>2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„10 straipsnis. Šilumos supirkimas iš nepriklausomų gamintojų</p> <p>1. Jeigu vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikia nors vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, prognozuojamos šilumos kiekis superkamas šilumos supirkimo aukciono būdu. Šilumos tiekėjai šilumos supirkimo aukcione superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų šilumą, pagamintą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, deginant atliekas, iš iškastinio kuro, atitinkančią kokybę, tiekimo patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas bei tvirtina standartines šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, privalomas šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustatydama šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas, privalo atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus bei šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis. Visais atvejais šiluma, superkama iš nepriklausomų šilumos gamintojų, negali būti brangesnė negu šilumos tiekėjo palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.</p> <p>2. Jeigu šilumos tiekėjas atsisako supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo aukcione pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskųsti tiekėjo sprendimą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteisimine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.</p>	<p>EM parengtas, teikiamas svarstymui LRV projektas. Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėja projektą ir teiks savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projekto svarstymo stadijose.</p>

		<p>3. Nepriklausomiems šilumos gamintojams yra privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka kaip ir kitiems šilumos tiekėjams, jeigu nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracinio) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojamos Europos Sąjungos finansine parama, nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija arba elektros energijos gamybai termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse patvirtintomis viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) remtinės elektros energijos gamybos apimčių priemonėmis ar atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis arba jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas kontrolės ar priklausomybės santykiais yra susijęs su šilumos tiekėju arba nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio.</p> <p>~~4. Esant pagrįstam nepriklausomo šilumos gamintojo, kuris vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, sudarantį daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio, prašymui, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę priimti motyvuotą sprendimą jam netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros, jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, nedarantį reikšmingos įtakos galutinei tos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos kainai, lyginant su padėtimi, jeigu nepriklausomam šilumos gamintojui būtų taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara.”~~</p> <p>3 straipsnis. Įstatymo papildymas 10¹ straipsniu</p> <p>Papildyti įstatymą nauju 10¹ straipsniu ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„10¹ straipsnis. Šilumos supirkimo bendrieji principai</p> <p>1. Nepriklausomų šilumos gamintojų ir (ar) šilumos tiekėjų turimais gamybos įrenginiais pagaminta šiluma superkama aukciono būdu, kurį organizuoja ir administruoja energijos išteklių biržos operatorius. Šilumos supirkimo aukcionų organizavimo ir administravimo tvarką nustato energijos išteklių biržos operatorius, suderinęs su Komisija.</p> <p>2. Šilumos tiekėjai pateikia energijos išteklių biržos operatoriui prognozuojamą supirkti šilumos kiekį ir turimų gamybos įrenginių, suskirstytų pagal 4 punkte nurodytą prioritetų eilę, palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas. Atsižvelgdami į turimus gamybos įrenginius, šilumos tiekėjai kartu su nepriklausomais šilumos gamintojais dalyvauja energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamuose šilumos supirkimo aukcionuose bei teikia pasiūlymus dėl šilumos tiekėjų gamybos</p>	
--	--	--	--

		<p>įrenginiuose pagamintos šilumos supirkimo. Šilumos tiekėjas, laimėjęs šilumos supirkimo aukcioną, gamina aukciono pasiūlyme nurodytą šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą. Likusią reikiamą šilumą, kurios nepavyko įsigyti šilumos supirkimo aukcione, šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais.</p> <p>3. Šilumos tiekėjai superka aukcione pasiūlytą šilumą neviršijant centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikio ir atsižvelgiant į aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, kaip numatyta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade. Visais atvejais superkama šiluma turi atitikti kokybės, tiekimo patikimumo, aplinkosaugos reikalavimus ir būti parduodama ne didesne kaina, negu šilumos tiekėjo Komisijos nustatyta tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.</p> <p>4. Superkant pagamintą šilumą prioritetą teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai. Jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, šiluma superkama laikantis šios prioritetų eilės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pagamintą iš bendrų elektros ir šilumos energijos gamybos įrenginių, deginančių atliekas; 2) pagamintą iš bendrų elektros ir šilumos energijos gamybos įrenginių, naudojančių atsinaujinančiuosius energijos išteklius; 3) pagamintą iš šilumos energijos gamybos įrenginių, naudojančių atsinaujinančiuosius energijos išteklius arba deginančių atliekas; 4) atliekinę – iš pramonės įmonių; 5) iš didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginių; 6) iš iškastinio kuro katilinių. <p>5. Šilumos supirkimo aukciono metu įsigytos šilumos sąnaudos yra pripažįstamos būtinosiomis šilumos tiekėjo sąnaudomis.”</p> <p>4 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas Papildyti 30 straipsnį nauja 14 dalimi ir ją išdėstyti taip: „14. Licencijos turėtojas viešai skelbia ir nuolat atnauja informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) licencijos turėtojo dalyvius ir jų turimų akcijų skaičių; 2) sąrašą įmonių, kurias licencijos turėtojas tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kontroliuoja, nurodęs balsavimo teisių procentą ir duomenis apie tai, kokia veikla verčiasi šios įmonės. Tiesioginė ir netiesioginė kontrolė suprantama kaip tiesioginis ir netiesioginis lemiamas poveikis įmonei, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatyme; 3) su licencijos turėtoju susijusių ūkio subjektų grupės sąrašą. Susijusių ūkio subjektų grupė suprantama taip, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme; 4) licencijos turėtojo kolegialių organų narių sąrašą, informaciją apie vadovą ir kitus asmenis, teisėtai atstovaujančius licencijos turėtojų; 5) sąrašą įmonių, kuriose licencijos turėtojo kolegialių organų nariai ar vadovai eina pareigas tose įmonėse nurodant einamų pareigų pobūdį; 6) informaciją apie buvusius licencijos 	
--	--	--	--

		<p>turėtojo darbuotojus, kurie nuolat arba laikinai ėjo pareigas, susijusias su organizacinių-tvarkymo ar administracinių-ūkinių pareigų vykdymu, arba kurie tokias pareigas ėjo pagal įgaliojimą, ir su kuriais darbo sutartis buvo nutraukta per praėjusius vienerius kalendorinius metus.”</p> <p>5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas</p> <p>1. Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. gegužės 1 d. 2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija pagal kompetenciją iki 2016 m. gegužės 1 d. priima šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus ar jų pakeitimus.</p>	
5.	Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 3, 10, 12, 15, 18, 20, 21, 22, 26, 30, 31, 32, 33, 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr 15-7652(5)	Įstatymo tekste VKEKK ir VEI keičiami į „ Lietuvos Respublikos infrastruktūrų reguliavimo taryba “.	EM parengtas, teikiamas svarstymui LRV projektų paketas dėl Infrastruktūrų reguliavimo tarnybos įsteigimo. Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėja projektą ir teiks savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projekto svarstymo stadijose.
6.	Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3761	<p>1 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas Pakeisti 37 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Valdymą perėmus subjektas pirkimus vykdo pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą ir (arba) Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą.“</p> <p>2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. balandžio 15 d.</p>	Pakeitimas susijęs su ŪM parengtu ir teikiamu Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo projektu. Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėja projektus ir teiks savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projekto svarstymo stadijose.
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMUS ĮGYVENDINANTYS TEISĖS AKTAI IR PROJEKTAI			
7.	VKEKK teikiami viešai konsultacijai šilumos paskirstymo metodų ir jų rengimo bei taikymo taisyklių	Komisija, siekdama užtikrinti tikslesnį šilumos paskirstymą, kuris atitiktų gyventojų / vartotojų poreikius, pakoregavo ir teikia viešajai konsultacijai Komisijos parengtų devynių šilumos paskirstymo metodų pakeitimo	Asociacija 2016-01-29 raštu Nr. 11 pateikė savo pastabas ir pasiūlymus dėl šių projektų.

	pakeitimo projektai	projektus bei patikslintas Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklės	Asociacija su narių specialistais ir ekspertais toliau nagrinėja projektus ir teiks savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projektų svarstymo stadijose.
8.	VKEKK reglamentuojamas rezervinių ir perteklinių galių nustatymas	VKEKK nustatytas galių skaičiavimas suponuoja didelę riziką, kad reikės demontuoti daug įrenginių arba nebus įtrauktos sąnaudos į kainas.	LŠTA užsakymu UAB „Ekotermija“ parengta studija „Rezervinio kuro ir įrenginių poreikio CŠT sistemoms technologinis ir ekonominis įvertinimas“, studijos pagrindu 2015-12-06 LŠTA raštas Nr. 131 EM, VKEKK, VEI „Dėl rezervinio kuro ir rezervinių šilumos gamybos įrenginių poreikio centralizuoto šilumos tiekimo sistemose teisinio reglamentavimo“. Klausimas toliau bus nagrinėjamas 2016.
KITI ŠILUMOS ŪKIO SEKTORIŲ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI IR PROBLEMINEI PER 2015 M. SPREŠTI KLAUSIMAI			
9.	Nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos atnaujinimas	2015-01-29 d. NES atnaujinimo projektas pristatytas LR Energetikos ministerijoje 2015-07-15 d. LRS Ekonomikos komitete LEI pristatė NES projektą 2015-11-25 vyko Energetikos komisijos posėdis, kurio metu į darbotvarkę buvo įtrauktas klausimas dėl Dėl nacionalinės energetikos strategijos	Siekiant pagrįsti, jog neoficialiame NES projekte numatomas veiklų atskyrimas nėra tikslingas Lietuvos šilumos ūkyje, LŠTA Tarybos pavedimu atliekama studija „Šilumos gamybos ir šilumos perdavimo veiklų atskyrimo įtaka šilumos kainai ir tiekimo patikimumui“ (darbas bus atliktas iki 2016 vasario mėn. pabaigos)
10.	Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa	2015-03-18 LR Vyriausybė patvirtino NŠŪPP	LŠTA pateikė pasiūlymus dėl CŠT sektoriaus kuriamos duomenų bazės (LŠTA 2015-06-01 d. raštas dėl duomenų bazės administratoriaus)
11.	Gamtinių dujų tiekimo	LR Vyriausybės patvirtinta gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarka, nustatė	2015-09-15 LŠTA raštas Nr. 97

	diversifikavimas ir SGDT įstatymo įgyvendinimas	<p>privalomus įpareigojimus energijos gamintojams, kuriems valstybė nustato reguliuojamas kainas, privalomai supirkti proporcingą dalį Suskystintų gamtinių dujų terminalo dujų iš paskirtojo tiekėjo. VKEKK patvirtina labai diskriminacines standartines sutarties su paskirtuoju tiekėju sąlygas: 100 proc. „take or pay“ sąlygas kiekvienam mėnesiui. Jokios atsakomybės už nepatiktus kiekius. Planuojama, kad tokio įsipareigojimo dalis gali sudaryti iki 70 proc. dujų poreikio (įvertinus šildymo sezono prognozes bei biokuro naudojimo plėtros tendencijas).</p> <p>Iki 2015-12-31 šilumos tiekimo įmonės įsigydamos gamtines dujas prie gamtinių dujų produkto kainos dar papildomai patiria kitas sąnaudas: gamtinių dujų skirstymo, perdavimo, galios, nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo, terminalo mokesčio, biržos mokesčio ir kt.</p> <p>Nuo 2016-01-01 Įstatyme reglamentuota, kad „SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudos, kurių nėra galimybės finansuoti iš kitų bendrovei prieinamų šaltinių, taip pat SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties visos pastoviosios eksploatavimo sąnaudos bei SGD terminalo būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstos sąnaudos Komisijos nustatyta tvarka įtraukiamos į gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos“. Todėl be gamtinių dujų produkto įsigijimo sąnaudų, išliks į pagrįstas sąnaudas įtraukiamos visos aukščiau išvardintos sąnaudos, tik „terminalo mokestis“ bus keičiamas į „vartojimo pajėgumų mokestį“.</p>	<p>Energetikos ministerijai „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo“; 2015-11-09 LŠTA raštas Nr. 118 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo projekto“;</p>
12.	Šilumos vartotojų permokos už gamtines dujas grąžinimas	<p>Pagal dabar nustatytą tvarką permoka nebus grąžinama pilna apimtimi (iš 130 mln.Lt gali grąžinti tik apie 50 mln. Lt.)</p> <p>2015-10-14 vykęs LR Seimo Energetikos komisijos posėdis dėl permokos už dujas grąžinimo vartotojams modelio veikimo;</p>	<p>2015-08-25 LŠTA pranešimas spaudai (iki 2015-07-31 iš 34 mln Eur grąžinta tik apie 2,5 mln. Eur;</p>
13.	Dėl šilumos gamybai naudojamo kuro pirkimo tvarkos reglamentavimo ir susijusių teisės aktų suderinimo	<p>2015 vyko susirašinėjimas su institucijomis dėl 2014 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės savo nutarimu Nr. 741 patvirtintų naujos redakcijos „Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos gamybai, pirkimų taisyklių“ (toliau – Taisyklės) įgyvendinimo ir taikymo praktikos.</p> <p>Gautuose institucijų atsakymuose klausimas dėl ilgalaikių sandorių biržoje nėra iki</p>	<p>2015-05-14 LŠTA raštas Nr. 51 institucijoms „Dėl energijos išteklių pirkimo“; 2015-06-26 LŠTA raštas Nr. 71 institucijoms „Dėl energijos išteklių pirkimo“; 2015-08-20 apklausa dėl biokuro pirkimo</p>

		<p>galo atsakytas.</p> <p>Energetikos ministerijos konferencija 2015 m. spalio 1 d. „Biokuro plėtros iššūkiai šilumos sektoriuje“.</p>	<p>per biržą, sudarant ilgalaikius sandorius; 2015-11-02 pasitarimas LŠTA dėl biokuro kainos didėjimo prasidėjus šildymo sezonui (LITBIOMA, VE);</p>
14.	Dėl Biokuro biržos	<p>2015-09-21 VKEKK rinkos dalyviams išsiuntė raštą (išaiškinimą) „Dėl biokuro prekybos energijos išteklių biržoje probleminių klausimų“. Dėl ilgalaikių sandorių biržoje klausimas nėra iki galo atsakytas.</p> <p>2015-11-26 Komisijos atsakymas į LŠTA 2015-10-09 raštą Nr. 105, kuriame pažymima, kad energijos išteklių biržoje įsigyto biokuro sąnaudų ribojimo netaikymas neatleidžia nuo pareigos dėti visas objektyviai įmanomas ir pagrįstas pastangas užtikrinti, kad jog biokuras energijos išteklių biržoje būtų įsigytas mažiausiomis sąnaudomis.</p> <p>2015-(05-06) mėn. Sudaroma darbo grupė iš LITBIOMA, Blatpool, LŠTA ir šilumos tiekimo įmonių atstovų aktualiems klausimams spręsti.</p>	<p>2015-10-09 LŠTA raštas Nr. 105 Komisijai „Dėl biokuro prekybos energijos išteklių biržoje“. Rašte Komisijai suformuluoti klausimas – ar visais atvejais biržoje įsigyto kuro faktinės sąnaudas Komisija pripažins pagrįstomis?</p>
15.	Šilumos supirkimas iš Nepriklausomų šilumos gamintojų	<p>VKEKK pripažįsta, kad dabartinė tvarka ydinga ir prašo kuo skubiau inicijuoti teisės aktų pakeitimus, siekiant suformuluoti aiškią valstybės poziciją dėl konkurencijos šilumos gamybos srityje perspektyvų bei atitinkamo valstybinio kainodaros reguliavimo režimo taikymo</p> <p>2015-06-18 VKEKK organizavo pasitarimą, kurio metu pristatė numatomus Šilumos supirkimo, metodikos ir kiti reguliavimo pokyčius;</p> <p>LR energetikos ministerijos 2015-12-10 d. pateikti derinimui LR šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10 ir 30 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir LR energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai (pastaboms iki 2015-12-30);</p>	<p>Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėjo projektus ir teiks savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projektų svarstymo stadijose.</p>
16.	Dėl Medienos kuro pelenų tvarkymo ir naudojimo	<ul style="list-style-type: none"> 2015-01-05 LITBIOMA parengė pasiūlymą studijai „Biokuro pelenų panaudojimo galimybės“ atlikti. Studijos rengėjai būtų LITBIOMA Mokslinė techninė taryba. Studijos kaina apie 14481 Eur (50000 Lt). 2015-06-26 LR susisiekimo ministerijos raštas LR Seimo nariui Jurgiui Razmai „Dėl pelenų panaudojimo“ 2015-07-02 LŠTA raštu Nr. 72 persiųstos 	<p>Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėjo projektus ir teiks savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projektų svarstymo stadijose.</p>

		<p>AB „Šiaulių energija“ pastabos LR aplinkos ministerijos parengtam Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. sausio 5 d. įsakymo Nr. D1-14 „Dėl Medienos kuro pelenų tvarkymo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2015 m. rugpjūčio 28 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-616 Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. sausio 5 d. įsakymo Nr. D1-14 „Dėl Medienos kuro pelenų tvarkymo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo; • 2015-09-21 LŠTA vyko pasitarimas Dėl biokuro pelenų panaudojimo betono gamybos procese. Pristatomas projektas: Betono su Lietuvos karjerų užpildais šarminės korozijos tyrimai ir šio reiškinio prevencinių priemonių, naudojant aktyvius daug SiO₂ amorf. turinčius mineralus, sukūrimas. Nutarta, kad suinteresuota įmonė AB „Aksa“ pateiktas Asociacijai bendradarbiavimo pasiūlymą. • 2015-10-12 d. susitikimas su Agrowill dėl pelenų panaudojimo žemės ūkyje. • 2015-10-19 d. LITBIOMA Tarybos nario pasiūlymo aptarimas dėl biokuro pelenų panaudojimo žemės ūkyje 	
17.	Dėl šilumos tiekėjams priklausančių šilumos punktų investicijų gražos ir eksploatavimo sąnaudų (ne)padengimo	<p>2015-10-07 LŠTA pasiūlė LRS Energetikos komisijai įtraukti ŠP eksploatavimo sąnaudų klausimą į savo darbotvarkę.</p>	<p>Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėjo susijusius TA projektus ir teikė savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projektų svarstymo stadijose.</p>
18.	Dėl šilumos ir vandens tiekėjų sutartinių santykių su buitinais vartotojais, pasirinkusiais 2-ąjį karšto vandens apsirūpinimo būdą	<p>2015-11-11 LRS energetikos komisija nagrinėjo klausimą Dėl nepakankamo reglamentavimo vartotojams pasirenkant aprūpinimo karštu vandeniu būdą. Komisijos nariai atkreipė dėmesį, kad minėtas apsirūpinimo karštu vandeniu būdas daugelyje savivaldybių yra įgyvendinamas netinkamai, dėl neaiškiai reglamentuoto būdo pasirinkimo proceso, todėl, dažnu atveju nuostoliai susidarantys tiekiant geriamąjį vandenį karštam vandeniui ruošti (dėl nesavalaikio deklaravimo, vagysčių, vidaus tiekimo tinklų nepriežiūros ir pan.), priskiriami geriamojo vandens tiekėjui ar</p>	<p>Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėjo susijusius TA projektus ir teikė savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projektų svarstymo stadijose.</p>

		<p>šilumos tiekėjui ir įtraukiami į bendrą geriamojo vandens ar šilumos kainą. Komisija siūlo:</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybei:</p> <p>1) apsvarstyti galimybę parengti ir pateikti LR Seimui LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimus, numatančius, kad už geriamąjį vandenį atsiskaitoma pagal įvadinį atsiskaitomąjį geriamojo vandens apskaitos prietaisą (t. y. daugiabučio namo įvade);</p> <p>2) apsvarstyti galimybę pakeisti atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašą, patvirtintą Vyriausybės 2007 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 127 (toliau – Aprašas), numatant atsiskaitymo už geriamąjį vandenį pagal įvadinį atsiskaitomąjį geriamojo vandens apskaitos prietaisą tvarką (t. y. daugiabučio namo įvade);</p> <p>3) apsvarstyti galimybę pakeisti Aprašo nuostatas, numatant geriamojo vandens kiekio skirtumo, susidariusio tarp vartotojų deklaruotų rodmenų sumos (pagal atsiskaitomuosius geriamojo vandens skaitiklius bute) ir įvadinio geriamojo vandens skaitiklio (daugiabučio namo įvade) rodmenų, paskirstymo daugiabučio namo bendraturčiams (vartotojams) tvarką (metodus).</p>	
19.	Dėl VIAP kvotų ir kainų	<p>2015 m. spalio 7 d. LRV <u>nutarimas Nr. 1083</u> „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjų ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo apimties 2016 metams nustatymo“, kuriame reglamentuota: „3. Nenustatyti remtinės elektros energijos gamybos termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse apimties 2016 metams“;</p>	<p>2015-08-19 raštas Nr. 85 institucijoms „Dėl termofikacinių elektrinių rėmimo 2016 metais“.</p> <p>Martyno Nagevičiaus parengta ataskaita „VIAP lėšas gaunančių išskastinių kurų deginančių elektrinių gaminamos elektros energijos supirkimo tvarkos pakeitimo pasiūlymas“</p> <p>- Straipsnis „Prieš pjaunant VIAP sąnaudas, reikia paskaičiuoti pasekmes“;</p>
20.	LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo projektas	<p>AM sudaryta darbo grupė rengia naujos redakcijos Specialiąsias sąlygas.</p> <p>2015-09-04 projektas pateiktas LR Vyriausybei;</p> <p>Protoliniu nutarimu Projekto priėmimas sustabdytas, numatant vietoje LRV nutarimo rengti atitinkamą Įstatymo projektą</p>	<p>Asociacija su narių specialistais ir ekspertais nagrinėjo susijusius TA projektus ir teikė savo suderintas pastabas ir pasiūlymus visose projektų svarstymo</p>

			<p>stadijose. 2015-05-27 LŠTA raštas Nr. 56 AM ir EM; 2015-07-08 LŠTA raštas Nr. 73 Energetikos ministerijai „Dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų aprašo projekto“</p>
21.	Dėl išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND43-2013	Pateiktas derinimui LR aplinkos ministro įsakymo „Dėl LR aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. D1-244 „Dėl išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND43-2013 patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas	2015-07-30 d. LŠTA raštas Nr. 78
22.	2014-2020 m. struktūrinė parama	<ul style="list-style-type: none"> • Europos Komisija 2014 m. rugsėjo 8 d. patvirtino Lietuvos parengtą 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą (Veiksmų programa). CŠT sektoriui aktualus 4 prioritetas, pagal kurį numatyta skirti paramą biokuro plėtrai šilumos gamybos šaltiniuose ir CŠT tinklų modernizavimui • Šiuo metu yra svarbu, koks bus galutinis ex ante (išankstinis investicijų pasiūlos bei paklausos vertinimas, pateikiant rekomendacijas kuriems sektoriams finansuoti yra tikslinga toliau vertinti finansinių instrumentų (lengvatinių paskolų) kūrimą) vertinimą. • 2014-09-11d. LŠTA išsiuntė savo nuomonę/pastabas pateiktai derinimui Centrinės projektų valdymo agentūros ir Viešųjų investicijų plėtros agentūros „<i>Viešosios infrastruktūros finansinių instrumentų ex-ante vertinimo tarpinės ataskaitos</i>“ pirmajai daliai (vertinimas atliekamas Finansų ministerijos užsakymu). • Vertinimą planuota baigti 2014 m. gruodžio mėn. Tuomet bus aišku, kokioms priemonės bus taikoma finansų inžinerija, o kurios bus finansuojamos subsidijų forma. Tuomet planuota galutinai patvirtinti Projektų finansavimo sąlygų aprašus. • Pirmuosius kvietimus Energetikos ministerija numatė 2015 m. I ketvirtyje. • 2014 m. lapkričio 28 d. atlikta SUVESTINĖ apie planuojamus gamybos šaltinių ir tinklų modernizavimo projektus • EM 2015 m. pradžioje pateikė priemonės Nr. 	

		<p>04.3.2-LVPA-K-102 „Šilumos tiekimo tinklų modernizavimas ir plėtra“ projektą ir jeigu nebūtų FM sustabdytas, jau būtų paskelbti ir pirmieji kvietimai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apginti motyvų dėl subsidijų būtinybės nepavyksta. Fin. min. labai linkusi ir nori paramos subsidijomis atskirtai niekam neteikti (nei tinklams, nei gamybos šaltiniams), o skolinti pagal jų rengiamą modelį. • 2015-04-22 d. EM ministro įsakymu Nr. 1-108 patvirtintas priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-K-102 „Šilumos tiekimo tinklų modernizavimas ir plėtra“ įgyvendinimo planas (69,5 mln. Eur parama). • 2015-05-26. EM baigia rengti PFSA. Viso priemonės įgyvendinimui skirta 69,5 mln. Eur (240 mln. Lt). Energetikos ministerija patvirtino, kad š.m. birželio mėn. skelbs pirmąjį kvietimai paramai gauti. Bus taikomas <u>50 proc. paramos intensyvumas</u> projektų finansavimui. • 2015-05-20 ŠT įmonių apklausa apie planuojamas teikti paraiškas šilumos tinklų modernizavimui priemonei 2014 m. lapkričio mėn. apklausos atnaujinimas. • 2015-07-10 LŠTA raštas Nr. 74 Energetikos ministerijai „Dėl priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-K-102 „Šilumos tiekimo tinklų modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr.1 projekto“ (Vilniaus, Šiaulių, Mažeikių ir Panevėžio pastabos) • 2015-08-03 d. LŠTA raštas Nr. 79 dėl LR Energetikos ministerijos pateikto derinimui 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų Veiksmų programos įgyvendinimo priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-K-106 „Iškastinių kurą naudojančių katilinių modernizavimas“ įgyvendinimo plano projekto. • 2015-08-24 apklausa dėl mažos galios (1-5 MW) biokogeneracijos jėgainių statybos šilumos tiekimo įmonėse. • 2015-09-09 LŠTA raštas Nr. 91 LR Vyriausybei (kopija EM) „Dėl 2014-2020 m. ES paramos šilumos tiekimo sektoriui“; • LŠTA atsakymas į LR Energetikos ministerijos 2015-09-10 d. raštą Nr. (19.3-19)3-2471), kuriuo prašoma pateikti informaciją apie ŠT įmonių planuojamas investicijas pagal 2014–2020 metų ES fondų 	
--	--	--	--

		<p>priemonės, skirtas šilumos ūkio plėtrai ir modernizavimui (2015-09-14 d. raštas Nr. 94).</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2015-09-22 d. Energetikos ministerijai išsiųstas LŠTA ekspertų atliktas analizė-vertinimas dėl priemonės 04.1.1-LVPA-K-110 „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ projektų finansavimo tikslingumo. • 2015-10-19 d. LŠTA pastabos priemonės „Šilumos tinklų modernizavimas ir plėtra“ PFSA., papildomas 2015-10-26 d. raštas LRV ir FM • 2015-11-11 Energetikos komisijos posėdžio metu N. Rasburskis pristatė 3 galimus Vilniaus ir Kauno projektų finansavimo scenarijus. • 2015-11-18 d. EM ministro įsakymu Nr. 1-298 patvirtinti dar 3 priemonių įgyvendinimo planai: <ul style="list-style-type: none"> - Nr. 04.1.1-LVPA-V-108 „Didelio efektyvumo kogeneracijos skatinimas Vilniaus ir Kauno miestuose“ (233 mln. eurų parama) - Nr. 04.1.1-LVPA-K-110 „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ (12 mln. eurų parama) - Nr. 04.1.1-LVPA-K-109 „Iškastinį kurą naudojančių katilinių modernizavimas“ (15 mln. eurų parama) • 2015-11-20 EM ministerija pateikė priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-K-102 „Šilumos tiekimo tinklų modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr.1 projekto patobulintą variantą ir pastabų derinimo lentelę. Pirmąjį kvietimą 35 mln. eurų sumai planuoja skelbti 2015 m. gruodžio mėn. 2015-11-30 LŠTA raštas EM dėl papildomų pastabų. • 2015-12-16 atnaujinta suvestinė apie planuojamas teikti paraiškas paramai gauti iš ES SF 2014-2020 m. biokuro katilų statybai pagal priemonę Nr. 04.1.1-LVPA-K-109 „Iškastinį kurą naudojančių katilinių modernizavimas“ 	
--	--	--	--

1.2. ŠILUMOS ŪKIO VEIKLĄ REGLAMENTUOJANTYS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI (REGLAMENTAI IR DIREKTYVOS)

Lietuva būdama Europos Sąjungos nare ne tik gauna taip reikalingą struktūrinę finansinę paramą, bet ir teisiškai yra įsipareigojusi įgyvendinti pastarosios priimtas direktyvas. Europos Parlamento priimtos pagrindinės direktyvos reglamentuojančios energetikos sektorių:

✓ *Direktyva 2009/28/EB „Dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją“*

Lietuvai nustatytas teisiškai privalomą tikslas, kad 2020 m. atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalis bendrajame energijos suvartojime sudarytų ne mažiau kaip 23 proc. Tuo tikslu buvo parengtas Nacionalinis AEI plėtros įgyvendinimo planas, kuris oficialiai Lietuvos įteiktas Europos Komisijai ir numato atsinaujinančios energetikos plėtrą Lietuvoje. Plane nurodyta, kad didžiausia AEI dalis (ir plėtra) numatoma šildymo sektoriuje. 2015 metais AEI dalis CŠT sektoriuje pasiekė apie 62 proc., o 2020 m. numatyta, kad sudarys apie 80 proc.

Įgyvendinant galiojančios Direktyvos 2009/28/EB nuostatas 2009-2013 metais Lietuvoje buvo atlikta:

1. LR energetikos ministerijos užsakymu Lietuvos energetikos institutas atliko mokslinį-tiriamąjį darbą "Šalies savivaldybėse esamų atsinaujinančių energijos išteklių (biokuro, hidroenergijos, saulės energijos, geoterminės energijos) ir komunalinių atliekų panaudojimas energijai gaminti" (2009 m.)
  2. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos užsakymu Lietuvos energetikos konsultantų asociacija atliko studiją „Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) plėtros Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sistemose programa" (2009 m.)
  3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2010 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 789 patvirtino Nacionalinę atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategiją,
  4. Lietuvos Respublikos energetikos ministras 2010 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 1-180 patvirtino Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategijos įgyvendinimo priemonių planą
  5. 2010 m. liepos mėn. Europos Komisijai pateiktas Nacionalinis atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros 2010-2020 metų veiksmų planas.
  6. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos užsakymu 2011 m. Lietuvos energetikos institutas, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos energetikos konsultantų asociacija atliko studiją „2011-2020 metų kompleksinės investicinės programos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje parengimas ir įgyvendinimo priemonių sukūrimas".
- Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos užsakymu 2013 m. Lietuvos energetikos konsultantų asociacija atliko studiją „Biokuro potencialo Lietuvoje įvertinimas, biokuro kainų prognozė, biokuro panaudojimo socialinės naudos įvertinimas ir biokuro panaudojimo plėtrai reikalingų Valstybės intervencijų pasiūlymai“.

✓ *Direktyva 2010/75/ES „Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK)“*, kurią būtina įgyvendinti pertvarkant šilumos generavimo įrenginius, turės būti visiškai perkelta į nacionalinį reguliavimą. Gali tik skirtis įgyvendinimo tempai iki numatyto įvykdymo termino. Vėliausiai TIPK direktyvos reikalavimai turi būti įgyvendinti iki 2022 metų. Didžiosios elektrinės Vilniuje, Kaune ir Mažeikiuose privalės reikalavimus įgyvendinti ne vėliau kaip 2016 m., nes joms jau buvo atidėtas taršos reikalavimų įdiegimo terminas. Iki 2014-09-05 d. veiklos vykdytojai („Vilniaus energija“, „Litesko“, „Kauno TE“) privalėjo bendrai nuspręsti dėl teršalų išmetimo ribų paskirstymo kiekvienam įrenginiui būdo. 2014-06-30 d. LŠTA organizavo pasitarimą, buvo priimtas sprendimas, protokolas 2014-09-03 d. išsiųstas LR Aplinkos ministerijai 2015 m. pradžioje Sivilijoje bus baigtas rengti informacinis dokumentas apie geriausiai prieinamus gamybos būdus/technologijas (GPGB), skirtas dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams (DKDĮ) (pirmoji versija buvo išleista 2006 m). 2015-01-06 gautas iš Euroheat&Power kvietimas deleguoti savo atstovą dėl rengiamo DKDĮ GPGB dokumento (Large Combustion Plant Best Available Techniques Reference Document (LCP BREF)). EHP turi savo poziciją ir tas ekspertas atstovautų jų nuostatas

Sivilijoje vykstančiame baigiamajame susitikime (kovo pabaigoje), o prieš tai vasario/kovo mėn. planuojamas susitikimas EHP šiam klausimui aptarti. Info išsiųsta R. Ramanauskui ir K. Buinevičiui. Rezultatas: ŠT įmonės pačios negali įgyvendinti aplinkosauginių reikalavimų, numatytų Pereinamojo laikotarpio nacionaliniame plane, nes LRV ėmėsi naujų šilumos ūkio plėtros projektų.

✓ **Direktyva 2009/29/EB „Nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą“**, t.y. ES valstybės įpareigos 20 proc. sumažinti anglies dvideginio dujų išmetimus nei buvo 2005 m. Jeigu šis rodiklis nebus pasiektas, tai atmosferos taršos leidimus (ATL) reikės pirkti rinkoje, o sumažinus daugiau negu reikalauja norminis rodiklis ATL galima bus parduoti ir gauti papildomų pajamų. Pagrindinis būdas to siekti - tai atsinaujinančių energijos išteklių plėtra energetikoje;

Patvirtintas ATL 2013-2020 m. planas (šilumai ir elektrai):

Šilumai: AM 2014-07-15 paskelbė Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų (ATL) prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų sąrašą ir jiems skirtų ATL kiekį 2013-2020 m. laikotarpiui.

Elektrai: ATL nebuvo laiku paskirstyti (iki vasario 28 d.), nes Energetikos ministerija nebuvo gavusi metinių ataskaitų apie atliktas į energetikos sektoriaus infrastruktūros tobulinimą, aplinkai palankių technologijų, kuriomis sumažinamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, įgyvendinimą ir investicijų dydį. Šiai informacijai surinkti LŠTA užsakė darbą iš UAB „Cowi“ minėtai informacijai surinkti. Liepos viduryje visi dokumentai iš Energetikos ministerijos buvo perduoti Aplinkos ministerijai

2015-09-25 d. AM raštas dėl deleguojamo atstovo į darbo grupę ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos klausimams nagrinėti ir Lietuvos pozicijai dėl šios sistemos reikalavimų nustatymo 2021-2030 m. laikotarpiui formuoti. Deleguoti Ž. Juodkienė ir R. Ramanauskas;

✓ **Direktyva 2010/31/ES „Dėl pastatų energinio naudingumo“**. Iki 2020 m. energetinis efektyvumas ES turi padidėti 20 procentų, t.y. numatyta, kad nuo 2020 m. pabaigos visi naujai pastatyti gyvenamieji pastatai Europos Sąjungoje turės būti energetiškai efektyvūs (t. y. beveik nereikalaujantys „išorinės“ energijos), o nauji didesni visuomeninės paskirties pastatai tokie turės būti jau nuo 2018 m. pabaigos;

✓ **Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies pakeičiamos direktyvos 2009/128/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB**. Pagrindinės Direktyvos nuostatos, reglamentuojančios centralizuoto šilumos tiekimo sektorių:

5 straipsnis Pavyzdinis viešųjų organizacijų pastatų vaidmuo <...> kiekviena valstybė narė užtikrina, kad nuo 2014 m. sausio 1 d. kasmet būtų renovuojama 3 % bendro centrinės valdžios subjektams priklausančių ir jų naudojamų šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto, kad būtų įvykdyti bent minimalūs energinio naudingumo reikalavimai, kuriuos ji nustatė taikydama Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnį.

7 straipsnis Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos 1. Kiekviena valstybė narė sukuria energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą. Ta sistema užtikrinama, kad, <...>, kiekvienos valstybės narės teritorijoje veikiantys energijos skirstytojai ir (arba) mažmeninės prekybos energija įmonės, <...>, ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. pasiektų bendrą galutinio energijos suvartojimo taupymo tikslą.

Tas tikslas yra bent lygiavertis užtikrinimui, kad nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. kiekvienais metais būtų sutaupomas naujas energijos kiekis, atitinkantis 1,5 % visų energijos skirstytojų arba visų mažmeninės prekybos energija įmonių kasmet galutiniams vartotojams parduodamo kiekio, apskaičiuojant pagal paskutinių trejų metų laikotarpio prieš 2013 m. sausio 1 d. vidurkį. Į šį apskaičiavimą gali būti neįtraukiama dalis ar visas transporto sektoriui parduotas ir sunaudotas energijos kiekis.

9 straipsnis Matavimas. 1. Valstybės narės užtikrina, kad, jei tai techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga galimam sutaupyti energijos kiekiui, elektros energijos, gamtinių

dujų, centralizuotai tiekiamos šilumos ir centralizuotai teikiamos vėsumos ir buitinio karšto vandens tiekimui galutiniams vartotojams konkurencingomis kainomis būtų pateikiami individualūs skaitikliai, kurie tiksliai atspindi galutinio vartotojo faktinį energijos suvartojimą ir kurie pateikia informaciją apie tikslų laiką, kada ji buvo suvartota. 3. Tais atvejais, kai šiluma ir vėsuma arba karštas vanduo pastatui tiekiami iš centralizuoto šilumos tiekimo tinklo arba iš centrinio daug pastatų aptarnaujančio šaltinio, prie šilumokačio arba tiekimo vietoje įrengiamas šilumos arba karšto vandens skaitiklis.

Daugiabučiuose ir daugeliui paskirčių naudojamuose pastatuose, kuriuose yra centrinis šilumos/vėsumos tiekimo šaltinis arba kuriuos aptarnauja centralizuoto šilumos tiekimo tinklas ar centrinis daug pastatų aptarnaujantis šaltinis, ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d. taip pat įrengiami individualaus suvartojimo skaitikliai, kuriais, jei tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai veiksminga, būtų matuojamas kiekvienos patalpos šilumos, vėsumos ar karšto vandens suvartojimas. Jei šilumai matuoti individualių skaitiklių naudoti neįmanoma dėl techninių priežasčių arba tai nėra ekonomiškai veiksminga, kiekviename radiatoriuje suvartotai šilumai matuoti naudojami individualūs šilumos dalikliai.

Jeigu daugiabučius pastatus aptarnauja centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo tinklas <...> valstybės narės gali nustatyti skaidrias šilumos ar karšto vandens suvartojimo tokiuose pastatuose sąnaudų paskirstymo taisykles, kad būtų užtikrintas individualaus suvartojimo apskaitos skaidrumas ir tikslumas. Atitinkamais atvejais tokiose taisyklėse pateikiamos gairės kaip paskirstyti sąnaudas už šilumą ir (arba) karštą vandenį:

- a) Namų ūkiui skirtą karštą vandenį;
- b) Šilumą, kurią išskiria pastato įrenginiai, apšildantys bendrojo naudojimo patalpas (laiptinių ir koridorių radiatoriai)
- c) Butams šildyti

10 straipsnis Sąskaitose pateikiama informacija. 1. <...> valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. užtikrina, kad, kai techniškai įmanoma ir ekonomiškai pagrįsta, sąskaitose pateikiama informacija būtų tiksli ir grindžiama faktiškai suvartotu kiekiu, kaip numatyta VII priedo 1.1.punkte, visiems sektoriams, kuriems taikoma ši direktyva, įskaitant energijos skirstytojus, skirstymo sistemos operatorius ir mažmeninės prekybos energija įmone.

Šis įpareigojimas gali būti įgyvendintas reguliaraus duomenų registravimo sistema, pagal kurią galutiniai vartotojai savo skaitiklių rodmenis perduotų energijos tiekėjui. <...>

14. Straipsnis Šildymo ir vėsinimo efektyvumo skatinimas. 1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. atlieka ir pateikia Komisijai išsamų didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo taikymo galimybių vertinimą.

Atliekant išsamų vertinimą visapusiškai atsižvelgiama į nacionalinių didelio naudingumo kogeneracijos galimybių analizę, kuri atliekama pagal Direktyvą 2004/8/EB.

4. Tais atvejais, kai <...> nustatomos galimybės taikyti didelio naudingumo kogeneraciją ir (arba) efektyvų centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą, kurio nauda viršija kaštus, valstybės narės, <...> , imasi tinkamų priemonių, kad būtų sukurta efektyvi centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo infrastruktūra ir (arba) kad būtų pasirengta plėtoti didelio naudingumo kogeneraciją, taip pat naudoti šildymo ir vėsinimo energiją iš atliekinės šilumos ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų atlikta kaštų ir naudos analizė :

a) planuojama įrengti naują šiluminį elektros energijos gamybos įrenginį, kurio bendra šiluminė galia didesnė nei 20 MW, kad būtų įvertintos įrenginio kaštai ir nauda užtikrinant, kad jis veiktų kaip didelio naudingumo kogeneracijos įrenginys;

b) iš esmės atnaujinamas esamas šiluminis elektros energijos gamybos įrenginys, kurio bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW, kad būtų įvertintos jo pertvarkymo į didelio naudingumo kogeneracijos įrenginį kaštai ir nauda;

Įgyvendinant Energijos efektyvumo direktyvos 7 str. LR energetikos ministerijos užsakymu konsultantų bendrovė UAB „COWI Lietuva“ dar 2013 m. atliko studiją „Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos, 2012/27/ES direktyvos kontekste, sudarymas“.

Dar 2014 m. Energetikos ministerija sudarė darbo grupę dėl direktyvos nuostatų perkėlimo į Lietuvos teisės aktus. Asociacija į darbo grupę delagavo Romaldą Morkvėną, Algimantą Zarembą ir Valdą Jurkevičių. Asociacija aktyviai analizavo direktyvos nuostatas ir teikė rekomendacijas darbo grupei, siekiant kompleksiskai perkelti direktyvos nuostatas į Lietuvos Respublikos teisės aktus. Asociacija siūlė CŠT sistemose visur įrengti automatizuotus šilumos punktus bei modernizuoti vidaus šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemas ir tokiu būdu sutaupyti netgi daugiau energijos, nei Direktyvoje nustatyti šalies tikslai. Tačiau 2015 m. pradžioje Energetikos ministerija darbo grupės veiklą ir projektų pateikimą sustabdė, kadangi buvo numatyta dalį direktyvos nuostatų įgyvendinimo sąnaudų įtraukti į šilumos tarifą.

2015 m. birželio 19 d. LŠTA pateikė Energetikos ministerijai studiją „2012/27/ES direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo nuostatų įgyvendinimas mažiausiomis sąnaudomis centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje“. Studija skirta įvertinti direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB, 7 (Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos), 9 (Matavimas), 10 (Sąskaitose pateikiama informacija), 11 (Prieigos prie matavimo informacijos ir sąskaitose pateikiamos informacijos kaštai) ir kituose straipsniuose numatytas nuostatas, susijusias su energijos vartojimo efektyvumo nuostatų įgyvendinimu mažiausiomis sąnaudomis centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje, direktyvos įpareigojimų įgyvendinimo potencialą individualios apskaitos diegimo požiūriu, pateikiant individualios apskaitos ekonominį, techninį vertinimą ir pagrindimą. Remiantis atlikta studija parengtos potencialios techninės priemonės, skirtos minėtos direktyvos tikslų įgyvendinimui.

LŠTA užsakymu atlikta studija grindžiama faktiniais pavyzdžiais, kai prieš dešimtmetį Vilniuje buvo įgyvendintas pilotinis projektas keliems šimtams daugiabučių gyvenamųjų pastatų buvo įdiegta individuali šilumos apskaita šilumos kiekio dalikliais, o išvados grindžiamos senos statybos pastatų (iki 1992 m. statybos) palyginimu su analogiškais neapšiltintais pastatais. Paskaičiuota, kad tipiniam 3 kambarių 60 m² butui, kuris turi 4 šildymo prietaisus (virtuvė ir 3 kambariai), individualios šilumos apskaitos šilumos skaitikliais įrengimas, įskaitant ir tam privalomas minimalias technines priemones (termostatinį ventilių įrengimas, šildymo ir karšto vandens stovų subalansavimas ir karšto vandens apskaitos sutvarkymas), tokios apskaitos įdiegimas kainuotų apie 1'700 Eurų arba apie 30 Eur/m², UAB „Danfoss“ patirtis rodo, kad tai kainuotų iki 35 Eur/m² t.y. žymiau brangiau nei individualios šilumos apskaitos šilumos kiekio dalikliais įrengimas (įskaitant tas pačias minimalias privalomas technines priemones), kuris kainuoja apie 900 Eurų arba apie 15 Eur/m².

Direktyvos nuostatos, susijusios su energijos sutaupymu pas galutinį vartotoją, privalomos ne tik CŠT sektoriui, bet ir elektros bei dujų sektoriams. Viešais duomenimis bendras visų Lietuvos elektros, šilumos ir dujų sektorių galutinės energijos vartojimo mažinimo tikslas iki 2020 m. yra sutaupyti 2'639 GWh energijos. LŠTA atliktos studijos ir ekspertų skaičiavimai rodo, kad CŠT sektoriuje iki 2020 m. galima sutaupyti per 2'000 GWh šilumos. Tuomet, kad būtų įgyvendintas direktyvos tikslas, kitiems energetikos sektoriaus tektų gana nedidelė sutaupymų dalis. Šiam tikslui pasiekti reiktų visus dar esančius elevatorinius šilumos punktus pakeisti naujais automatiniais ir modernizuoti visų daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemas. Jau minėta, kad vienvamzdę šildymo sistemą (jos yra 90 proc. daugiabučių namų) galima patobulinti ją subalansuojant, ant kiekvieno šildymo prietaiso įrengiant termostatinį ventilių ir šilumos kiekio apskaitos daliklius, pakeičiant senus karšto vandens skaitiklius į elektroninius, įrengiant nuotolinę duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemą, leidžiančią vienu metu nuskaityti įvadinio šilumos apskaitos prietaiso, butų šildymo prietaisų bei butų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis ir pagal faktiškai sunaudotą šilumą ir karštą vandenį pateikti sąskaitas kiekvienam butui. Gyventojams nereiktų savarankiškai deklaruoti suvartoto karšto vandens kiekio, neliktų galimybės piktnaudžiauti. Tokia minimali, bet efektyvi sistemos pertvarka bute gali užtrukti iki pusdienio. Investicijos, atsižvelgiant į pastato tipą, gali siekti apie 15 eurų kv. metrui, todėl tipinio trijų kambarių 60 kv. metrų ploto buto gyventojams į tokį sistemos pertvarkymą reiktų investuoti apie 900 eurų. Tokio

dydžio investicijos leidžia sutaupyti apytiksliai iki 20–30 proc. šilumos energijos, atsižvelgiant į individualius žmogaus poreikius šildyti ir pastato būklę iki rekonstrukcijos.

✓ **Direktyva 2015/2193 „Dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo“** (angl. Directive (EU) 2015/2193 on the limitation of emissions of certain pollutants into the air from medium combustion plants): **1-50 MW galios įrenginiams.**

Europos Komisija 2013 m. gruodžio 18 d. pateikė pradinį Direktyvos pasiūlymą Tarybai ir Europos Parlamentui. Svarstymai ES Taryboje vyko visus 2014 metus ir gruodžio 12 d. ES Taryba pateikė galutinį pasiūlymą (bendrą požiūrį) dėl MCP direktyvos projekto, kuriame 5 straipsnio 2 punkto 4 pastraipoje buvo numatyta papildoma išimtis centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus virš 5 MW galios įrengimams, nukeliant išmetamųjų teršalų ribinių verčių dydžių taikymą (nurodytą Direktyvos II Priede) iki 2030 m.: „Iki 2030 m. sausio 1 d. esančiuose kurą deginančiuose vidutinio dydžio įrenginiuose, kurių vardinė šiluminė galia yra didesnė nei 5 MW, gali būti nesilaikoma šiame straipsnyje nurodytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių, jei ne mažiau kaip 50 % įrenginyje pagaminto naudingos šilumos kiekio (taikant slenkantį penkerių metų vidurkį) tiekama garų arba karšto vandens pavidalu į viešą centralizuoto šilumos tiekimo tinklą“.

Pradiniame Europos komisijos 2013 m. pasiūlyme tokios išimties nebuvo, tačiau Taryboje šią išimtį tarptautinės asociacijos Euroheat&Power (kurios narė yra Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija) siūlymu palaikė daugumą ES narių-valstybių, tarp jų ir Lietuva (2014 m. gruodžio 17 d. ES Aplinkos ministrų susitikimo balsavimo metu).

2015 metais svarstymai persikėlė į Europos Parlamentą. Galutiniame balsavime, vykusiam 2015. gegužės 6 d. ENVI komitete tarp 18 kompromisinių pakeitimų, dėl išimčių CŠT sektoriui buvo suformuluoti 2 alternatyviniai pasiūlymai.

- 2A2A: iki 5 metų atidėjimo terminas (bet ne vėliau kaip 2030 m.) nuo šių įsigaliojimo datų atskiroms įrenginių grupėms: 2020 m. (15-50 MW galios įrenginiams), 2022 m. (5-15 MW galios įrenginiams), 2027 m. (1-5 MW galios įrenginiams).
- 2A2B: aukščiau paminėti atidėjimo terminai, bet tik CŠT įrenginiams, kur pagrindinė kuro rūšis biokuras pritaikant tam tikrus apribojimus, pvz. neviršijant SO₂ išmetimų iki 1100 mg/Nm³ ir kietųjų dalelių iki 150 mg/Nm³

Deja, balsavimo metu kompromisiniame pakeitimui CA2A buvo nepritarta. Tačiau buvo suteiktas mandatas tarpinstitucinėms deryboms. Tolimesnė kova persikėlė į trišales diskusijas tarp ES Parlamento, Komisijos ir Tarybos.

LŠTA glaudžiai bendradarbiavimo Direktyvos projekto svarstymo etapuose su Euroheat&Power, LR Aplinkos ministerija. LŠTA iniciatyva palankesnę alternatyvą CŠT sektoriui balsavimo metu ES ENVI komitete **palaikė Lietuvos europarlamentaras Valentinas Mazuronis.**

LŠTA užsakymu energetikos ekspertas KTU doc. Kestutis Buinevičius atliko pagrindimą, kodėl CŠT sektoriui yra būtina tokia išimtis.

Galutinį direktyvos tekstą ES Parlamentas oficialiai patvirtino 2015 m. spalio 7 d., ES Taryba - lapkričio 10 d. Š.m. lapkričio 25 d. Direktyva buvo paskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir įsigalioja nuo gruodžio 18 d. Nuo šios datos ES šalys narės per 2 metus turės perkelti Direktyvos nuostatas į savo nacionalinius teisės aktus.

2015 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento Informacijos biure Lietuvoje įvyko seminaras-diskusija „Oro taršos mažinimo strategija. Europos Parlamento pozicija“. Diskusija skirta plačiau pažvelgti į naujos ES direktyvos reikalavimus.

2. STUDIJŲ RENGIMAS

2015 m. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos Administracija, vykdydama visuotinio narių susirinkimo patvirtintą programą (2015-04-16 protokolas Nr. 1/23) ir LŠTA Tarybos posėdžių nutarimus, viešos apklausos būdu parinko vykdytojus ir jiems užsakė atlikti **6 tiriamuosius darbus**, įskaitant studijas ir konsultacines – analitines pažymas:

1. ***VIAP lėšas gaunančių iškastinį kurą deginančių elektrinių gaminamos elektros energijos supirkimo tvarkos pakeitimo pasiūlymas*** (Rengėjas: Martynas Nagevičius);

Ši studijos aktualumą paskatino tai, kad 2015 metų liepos pradžioje Energetikos ministerija savo tinklapyje pateikė informaciją, kurioje buvo informuota, kad 2016 metais, pradėjus veikti naujoms elektros jungtims su Lenkija ir Švedija, bus panaikintos elektros gamybos kvotos termofikacinėms elektrinėms, taip pat turėtų įsigaliooti naujas dujų tiekimo saugumo finansavimo modelis. Energetikos ministerija teigė, kad, panaikintus kvotas termofikacinėms elektrinėms bei Lietuvos elektrinei Elektrėnuose, bus sutaupyta daugiau nei 50 mln. eurų. Iki šiol šios lėšos būdavo įtraukiamos į viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) biudžetą. Jos skiriamos remti elektros energijos gamybą termofikacinėse elektrinėse bei Lietuvos elektrinėje. Atsisakyti kvotų bei sutaupyti vartotojų lėšų bus galima pradėjus veikti elektros jungtims „LitPol Link“ ir „NordBalt“.

Energetikos ministerija taip pat teigė, kad nors naujosios elektros jungtys padidins tiekimo saugumą, Lietuva negalės kliauti vien tik importuojama elektra. Todėl dalis sutaupytos sumos bus skirta Lietuvos elektrinę valdančiai bendrovei „Lietuvos energijos gamyba“ (LEG) padengti išlaidas, jai teksiančias pagal gamtinių dujų pajėgumų modelį. Pagal jį, dujų vartotojai mokės fiksuotą įmoką, kuri priklausys nuo turimo gamtinių dujų sistemos pajėgumo. Minėta įmoka pakeis dabar galiojančią tiekimo saugumo dedamąją.

2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1-168 Energetikos ministras panaikino elektros energijos supirkimo iš bendrųjų šilumos ir elektros energijos gamintojų taisykles.

2015 metams buvo skirta 17,79 mln. eurų VIAP sąnaudų termofikacinėms elektrinėms. Šios **ataskaitos tikslas** yra įvertinti – ar panaikinus bet koki bendrųjų šilumos ir elektros energijos gamintojų (toliau - termofikacinių elektrinių arba kogeneracinių elektrinių) rėmimą, elektrinių operatoriai galėtų toliau vykdyti elektros gamybos veiklą, parduodant elektros energiją elektros rinkoje.

Šiam tikslui reikia suprognozuoti elektros rinkos kainas 2016 metais. Taip pat – įvertinti elektrinių pastovius kaštus, priskirtus elektros gamybai bei elektros gamybos kintamus kaštus, esant skirtingoms apyvartinių taršos leidimų (toliau ATL) ir gamtinių dujų (tame skaičiuje dujų perdavimo ir paskirstymo) kainoms. Tada išnagrinėti – ar tokiu atveju, jei elektros energijos gamybos veikla, panaikinus paramą termofikacinėms elektrinėms, būtų nuostolinga, yra įmanoma tokių elektrinių, nuostolius kompensuojant iš kitos veiklos. Jei elektrinių veikla 2016 metais taptų neįmanoma, įvertinti kokią įtaką termofikacinių elektrinių veiklos nutraukimas padarytų elektros rinkos kainoms, šilumos kainoms, gamtinių dujų kainoms, taip pat – elektros tiekimo ir šilumos tiekimo patikimumui.

Galų gale – pateikti pasiūlymus – ar turėtų būti užtikrintas termofikacinių elektrinių veiklos tęstinumas ir kaip tai turėtų būti padaryta, padarius mažiausią galimą neigiamą įtaką elektros, šilumos ir dujų vartotojams.

Studijoje nagrinėjama trijų pagrindinių Lietuvos iškastiniu kuru kūrenamų elektrinių veikla:

- Vilniaus TE-3
- Kauno TE
- Panevėžio TE

Atlikus studiją suformuluotos šios **pagrindinės išvados**:

1. Įvertinus prognozuojamas elektros energijos kainas 2016 metais, termofikacinių elektrinių kintamus ir pastovius kaštus, ataskaitoje padarytas įvertinimas, kad jei termofikacinių elektrinių operatoriai bus palikti veikti rinkos sąlygomis, nefinansuojant net elektros

gamybos rezervo išlaikymo (pastovių elektros gamybos) kaštų – elektrinės yra pasmerktos nuostolingai veiklai.

2. Vilniaus TE-3 atveju elektros gamybos veiklos nuostolingumas (nuostoliai, padalinti iš pajamų) siektų 25-26%, Kauno TE atveju – 37-62%, o Panevėžio TE atveju 53-57%. Nuostolingumas būtų dar didesnis, jei papildomai įvertintume planuojamą gamtinių dujų galios dedamąją, priskirtiną prie elektros gamybos veiklos, kuri kol kas nėra aiški.
3. Elektrinių veiklos nutraukimas maždaug 18 mln. eurų padidintų metinės šilumos vartotojų sąnaudas, lyginant su variantu, kai elektrinės dirba, išnaudodamos visą kogeneracijos potencialą.
4. VIAP biudžeto sąnaudos termofikacinių elektrinių veiklai reikštų maždaug 35,9 mln. eurų papildomų šilumos, elektros ir dujų vartotojų išlaidų sumažėjimą.
5. **Iš viso numatoma VIAP įtaka Vilniaus, Kauno miestų ir Panevėžio regiono šilumos vartotojams – apie 18 mln. eurų** (7,444 mln. eurų Vilniaus šilumos vartotojams, 8,5 mln. eurų Kauno šilumos vartotojams, 1,95-2,2 mln. eurų Panevėžio regiono šilumos vartotojams) + kol kas nežinoma gamtinių dujų galios dedamoji, priskirtina Panevėžio TE elektros gamybai

Atlikus šią studiją, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija 2015-08-19 raštu Nr. 85 kreipėsi į institucijas (LR Prezidentūrą, LR Vyriausybę, LR Seimo Ekonomikos komitetą, LR Seimo energetikos komisiją, LR energetikos ministeriją, LR Valstybės kontrolę ir Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją) „Dėl termofikacinių elektrinių rėmimo 2016 metais“, tačiau jokio atsakymo ar pakvietimo į diskusiją negavo.

2. Rezervinio kuro ir įrenginių poreikio CŠT sistemoms technologinis ir ekonominis įvertinimas (Rengėjas UAB „Ekotermija“);

Centralizuoto šilumos tiekimo rinka yra apribota lokaliomis teritorijomis, todėl kiekvienos CŠT sistemos šilumos tiekimo patikimumo klausimai yra sprendžiami individualiai atsižvelgiant į CŠT tinklo konfigūraciją, vartotojų kiekį, tipą ir pan. Šilumos gamybos įrenginių išlaikymas tenka tik tiems vartotojams, kurie yra prijungti prie CŠT tinklo, todėl būtina rasti optimalius techninius sprendimus, kuriais būtų užtikrinamas pakankamas šilumos gamybos ir tiekimo saugumas ir konkurencinga kaina lyginant su kitais šildymo būdais. Per nepriklausomybės laikotarpį, Lietuvoje susiformavo šilumos gamybos saugumo praktika, kai sutrikus šilumos gamybai deginant vieną kuro rūšį (dėl kuro tiekimo ar įrenginio gedimo), šilumos gamyba turi būti užtikrinama deginant kitą kuro rūšį. CŠT sektoriuje pereinant prie vietinio biokuro naudojimo, reikšmingai padidėjo „perteklinių“ šilumos gamybos lygis, tačiau naujų pajėgumų įvedimas sudarė palankias sąlygas kuro diversifikacijai. Siekiant apsaugoti šilumos vartotojus nuo papildomų sąnaudų („perteklinio“ saugomo lygio), valstybinės institucijos planuoja priimti teisės aktų pakeitimus apribojančius įrenginių galią neatsižvelgdama į naudojamu kuro rūšį (*Vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2013 M. VASARIO 28 D. NUTARIMO NR. 03-73 „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2009 M. LIEPOS 8 D. NUTARIMO NR. 03-96 „DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO (priimto 2014 m. gegužės 30 d. Nr. 03-153) punktą 1.3 Rekomenduoti šilumos tiekėjams, rengiant ilgalaikius investicinius planus, o savivaldybėms, derinant šilumos tiekėjų parengtus ilgalaikius investicinius planus, numatyti priemones daugiabučių namų ir kitų pastatų renovacijos efektui kompensuoti ir šilumos gamybos įrenginių galiai optimizuoti¹ (šilumos tiekimo pastoviosioms sąnaudoms mažinti). Neparengus investicinių planų atsižvelgus į šio punkto rekomendaciją arba*

¹ šilumos gamybos šaltinių galia, leidžianti šilumos tiekėjui užtikrinti per paskutinius 3 metus fiksuotą maksimalų galios poreikį ir užtikrinti papildomą galios kiekį, atitinkantį konkrečioje sistemoje esančio didžiausio katilo galią, tačiau ne didesnę kaip 30 proc. maksimalios galios sistemoje.

nevykdant investiciniuose planuose numatytų priemonių, pastatų renovacijos efektas, t. y. realizuoto šilumos kiekio sumažėjimas dėl pastatų renovacijos, ir šilumos gamybos įrenginių galios pertekliaus sąlygotos sąnaudos nuo 2017 m. sausio 1 d. nebus vertinamos nustatant šilumos bazinės kainas (kainų dedamąsias) ir jas perskaičiuojant. Numatant priemones daugiabučių namų ir kitų pastatų renovacijos efektui kompensuoti ir šilumos gamybos įrenginių galiai optimizuoti, turi būti atsižvelgta į Šilumos ūkio įstatyme nustatytą tikslą mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą vartotojams).

Siekiant įvertinti centralizuoto šilumos gamybos patikimumo lygio pokytį įsigaliojus valstybinių institucijų pakeitimams atlikta analizė, kurioje nagrinėjami šie aspektai:

- Tarptautinė praktikos patirtis užtikrinant šilumos gamybos patikimumo ir saugumo lygį;
  - Analizė parodė, kad užsienio šalyse nėra reglamentuotos rezervinių šilumos gamybos šaltinių reikalavimai t.y. atsakomybė paliekama šilumos tiekimo įmonėms, kad galėtų užtikrinti patikimą ir saugų šilumos tiekimą savo klientams;
- „Perteklinio“ šilumos gamybos patikimumo ir saugumo lygio įtaka šilumos kainai;
  - Šiuo metu „perteklinio“ šilumos gamybos rezervavimo sąnaudos siekia apie 8,7 mln. Eur/metus (0,13 euro ct/kWh), o įgyvendinus VKEKK sąlygas ($P_{inst}/P_{max}=1,3$) jos galimai sumažėtų iki 5,3 mln. Eur/metus (0,08 euro ct/kWh). Esminė priežastis - didžio dalis CŠT įmonėse esamų rezervinių įrenginių nusidėvėjimo vertė lygi 1 Eur;
- Valstybės institucijų sprendimų įtaka šilumos gamybos patikimumui ir saugumui;
  - Įvertinus VKEKK nustatytą katilų rezervinės galios sąlygas (katilų galia yra ne didesnė kaip 30 proc. ($P_{inst}/P_{max}=1,3$) virš maksimalios galios sistemoje, kuri fiksuota per paskutinius 3 kalendorinius metus galia) nustatyta, kad tik 9 iš 48 (20 proc.) miestuose būtų galimybė užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą sutrikus pagrindinio kuro rūšies tiekimui ir/arba įrenginiui. Nustatyta, kad kur yra įrengta didesnė biokuro katilų galia, tuo didesnės kitos kuro rūšies rezervinės galios reikia, o CŠT sistemų rezervinių pajėgumų „perteklius“ (P_{inst}/P_{max}) turėtų siekti nuo 1,5 iki 2.
- Šilumos gamybos patikimumo lygio nustatymas;
  - Siekiant užtikrinti, kad CŠT įmonės sistema patikimai veiktų esant kuro tiekimo į įrenginį sutrikimui ir/ar atskiro įrenginio gedimui, būtina nustatyti kad CŠT įmonės privalo turėti galimybę savo įrenginiuose (arba sutartiniais pagrindais su kitais šilumos gamintojais) naudoti ne mažiau kaip dvi kuro rūšis, kur nepriklausomai viena nuo kitos užtikrintų 100 proc. didžiausią CŠT vartotojų galios poreikį;
  - Įrenginiuose, kuriuose būtų galimybė deginti dvi kuro rūšis, šilumos gamybos šaltinių galia turi užtikrinti papildomą galios kiekį, atitinkantį konkrečioje sistemoje esančio didžiausio katilo galią.
  - Kogeneracinės elektrinės gali būti laikomos rezerviniais šilumos gamybos šaltiniais, jeigu objektą eksploatuojantis operatorius prisiima įsipareigojimus už elektros dalies sąnaudų padengimą ir įrenginio eksploatavimo sąlygos (paleidimo ir reagavimo laikas, išlaikymas ir pan.) atitinka alternatyvius šilumos gamybos įrenginių savybes.

Studijos pabaigoje pateiktos išvados ir rekomendacijos:

1. Miestuose, kuriuose yra CŠT sistemos ir gyvena ne mažiau kaip 3000 gyventojų, šilumos gamybos įrenginiuose turi būti sudarytos galimybės priimti skystojo kuro valstybės rezervo atsargas.
2. Siūlomo CŠT rezervavimo modelio įgyvendinimui reikėtų papildomai investuoti šias sumas, kurios leistų eliminuoti dėl kuro tiekimo sutrikimų atsirandančias rizikas po ilgesnio nei teisės aktais numatyto 10 parų kuro tiekimo sutrikimo laikotarpio:

Skirtingo dydžio CŠT sistemose numatomas investicijų dydis siekiant padidinti katilinių saugumo lygį.

Nr.	CŠT sistemos galios	Galimos rizikos
-----	---------------------	-----------------

		Nėra biokuro	Nėra GD	Nėra biokuro ir GD
1	iki 20 MW	0,0	0,9	1,8
2	Nuo 20 iki 50 MW	0,4	6,0	7,9
3	Virš 50 MW	0,0	4,0	6,4
	Viso (pagal rizikas):	0,4	10,8	16,1

3. Pagal atliktą rizikų vertinimo analizę, nustatyta, kad katilinių schemose turi būti numatyta galimybė deginti ne mažiau kaip dvi kuro rūšis. Papildomai, skystojo kuro rezervinės atsargos turėtų būti laikomos ir naudojamos tose CŠT sistemose, kuriose maksimali šilumos galia viršija 50 MW. Tokie miestai yra: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Visaginas, Alytus, Marijampolė, Jonava, Mažeikiai ir Utena. Miestuose, kuriuose CŠT sistemos šilumos maksimali galia yra nuo 20 iki 50 MW, skystojo rezervinio kuro laikymas galėtų būti derinamas su kito kuro atsargomis, tačiau turi būti įteisintas kitas rezervinis kuras, pvz. gamtinės dujos biokuras ar pan.
4. Šilumos nustatymo metodikos 20.3.12. įteisinga, kad šilumos generavimo šaltinių, kurių galia viršija maksimalų sistemos galios ir rezervinės galios užtikrinimo poreikį, kurio nustatymas reglamentuotas Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų apraše, vertę, **išskyrus atvejus, kai rezervinės galios ribojimas neužtikrintų būtinųjų sąnaudų saugiam ir patikimam šilumos tiekimui.** Pagal supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašą, numatyta, kad galimas iki 30 proc. galios viršijimas, leidžiantis šilumos tiekėjui užtikrinti per paskutinius 3 metus fiksuotą maksimalų sistemos galios poreikį. Atlikus rizikų analizę, nustatyta, kad 30 proc. galios riba daugelyje CŠT sistemų yra per maža, todėl siūlomi keli variantai:
  - Netaikyti 30 proc. didesnės galios ribojimo. CŠT įmonės savo įrenginių galią optimizuoja atsižvelgiant į kitus reikalavimus, pvz. aplinkosauginius ir pan. Todėl papildomas galios ribojimas yra perteklinis reikalavimas. Taip pat daugelyje CŠT sistemų P_{inst}/P_{max} galių santykis, reikalingas užtikrinti sistemos patikimumą, yra didesnis nei 1,3. Įvertinus užsienio šalių patirtį, šilumos gamintojai/tiekėjai patys sprendžia kokios galios turėtų būti papildomi rezerviniai šilumos gamybos šaltiniai/įrenginiai, o jų išlaikymo sąnaudos yra įtraukiamos į šilumos gamybos kainą.
  - Padidinti P_{inst}/P_{max} galių santykį iki 1,5. Padidintas galių santykis yra nustatytas įvertinus visų nagrinėtų miestų (48 CŠT sistemos) sistemas ir nustatytas kaip svertinis dydis.
  - Diferencijuoti P_{inst}/P_{max} galių santykį pagal CŠT sistemose įrengtų šilumos gamybos įrenginių kategorijas. Lentelėje pateikiamos nustatytos siūlomos P_{inst}/P_{max} galių santykio vertės:

Gauti skaičiavimais ir siūlomi patvirtinti P_{inst}/P_{max} galių santykiai skirtingoms CŠT sistemų kategorijoms.

Nr.	CŠT sistema (Kategorija)	Biokuro [B] katilų galia**, proc. nuo P_{max}	Alternatyvus kuras, (GD, SK)	Gautas skaičiavimais P_{inst}/P_{max} galių santykis	Siūlomas patvirtinti (ne didesnis) P_{inst}/P_{max} galių santykis
1	A	B>100 proc.	GD	2,4	2,0*
2	B	B>100 proc.	GD+SK	2,5	2,0*
3	C	B>100 proc.	SK	2,3	2,0*
4	D	50<B<100 proc.	GD	1,7	1,7
5	E	50<B<100 proc.	GD+SK	2,1	2,0*
6	F	50<B<100 proc.	SK	1,7	1,7
7	G	0<B≤50 proc.	GD	1,4	1,4
8	H	0<B≤50 proc.	GD+SK	1,4	1,4
9	I	B=0 proc.	GD+SK, GD	1,4	1,4
			Vidutinis:	1,5	=

Pastabos:

* Įmonės galėtų pagrįsti didesnę reikalingų papildomų katilų galią, tai pagrindžiant skaičiavimais kam reikalinga didesnė nei 100 proc. biokuro katilų galia.

** Nustatant biokurą deginančių įrenginių galią, vertinami esami CŠT įmonių, o taip pat esami NŠG biokurą deginantys įrenginiai.

Supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamybos tvarkos ir sąlygų apraše šaltinių P_{inst}/P_{max} galių santykį siūlome taikyti diferencijuotą kas leistų sumažinti įmonių sąnaudas pagrindžiant reikalingų išlaikyti katilų poreikį ateityje. Miestuose, kuriuose veikia keli šilumos gamybos šaltiniai ir tiekia šilumą į integruotą tinklą siūlomas P_{inst}/P_{max} galių santykis turi būti ne mažesnis kaip 1,5.

5. Kogeneracinės elektrinės gali būti laikomos rezerviniais šilumos gamybos šaltiniais, jeigu objektą eksploatuojantis operatorius prisiima įsipareigojimus už elektros dalies sąnaudų padengimą ir įrenginio eksploatavimo sąlygos (paleidimo ir reagavimo laikas, išlaikymas ir pan.) atitinka alternatyvius šilumos gamybos įrenginių savybes.
6. Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklėse tikslinga būtų įvertinti ir įteisinti ilgesnį laiką įvykus ekstremaliai situacijai bei nustatyti pakankamą šilumos srautą, kad būtų išsaugota CŠT sistema, o vartotojai turėtų būti aprūpinami šilumos energija, kad patalpose būtų palaikomi minimalūs leistini parametrai pagal higienos normas ar dar žemesni.
7. Atlikus užsienio šalių apžvalgą dėl rezervinės galios reglamentavimo, nustatyta, kad užsienio šalyse nėra reglamentuota kokios galios turi būti rezerviniai katilai, o taip pat koks turi būti juose naudojamas kuras. Remiantis užsienio šalių patirtimi, įmonės pačios sprendžia kiek ir kokios galios turi turėti šilumos gamybos įrenginių, kad galėtų užtikrinti patikimą ir saugų šilumos tiekimą savo klientams. Rezervinių katilų galios poreikį ir kurą įtakoja vartotojų kategorijos bei galimi nuostoliai sutrikus šilumos tiekimui jiems. Visos būtinos sąnaudos šiems įrenginiams išlaikyti yra įtraukiamos į šilumos gamybos tarifą.
8. Įvertinus kuro rinkas, galima teigti, kad kuro (biokuro, gamtinių dujų ir skysto kuro) tiekimo sutrikimų dėl rinkos nefunkcionavimo rizika yra maža. Tačiau visada yra rizika, kad dėl techninių kuro tiekimo trakto (įrenginių) gedimų gali sutrikti tam tikro kuro tiekimas į šilumos gamybos šaltinį ar atskirą šilumos gamybos įrenginių grupę.
9. Šilumos gamybos šaltiniuose yra būtina turėti alternatyvias galimybes deginti kelias kuro rūšis. Atlikus realių CŠT sistemų analizę, nustatyta, kad ne visuose miestuose esamas šilumos gamybos patikimumas sutrikus bent vienai naudojamoms kuro rūšies tiekimui į šilumos gamybos įrenginius galėtų užtikrinti reikiamų parametru šilumos tiekimą šalčiausio penkiadienio metu.
10. Nustatyta, kad esamų rezervinių šilumos gamybos įrenginių išlaikymas yra pigesnis nei jie būtų įrengti nauji ir atitiktų minimalų būtiną galios poreikį.
11. Įvertinus 16,1 mln. Eur reikalingas investicijas CŠT sistemos įrenginių modernizavimui ir tai, kad dėl sumažinamos šilumos gamybos įrenginių galios per metus būtų galima sutaupyti 2,41 mln. Eur skiriamų lėšų jų materialinėms sąnaudoms ir remontams, apskaičiuojame, kad papildomos skysto kuro deginimo įrangos atsipirkimas galėtų siekti 7 metus arba **bendras sąnaudų sumažinimas CŠT sektoriuje siektų maždaug 1,4 mln. Eur/metus.**

3. Studija „Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens tiekimo, apskaitos, esant įvairiems šildymo ir karšto vandens sistemų tipams, vaizdinės ir aprašomosios medžiagos parengimas“ (Rengėjas: dr. Romanas Savickas);

Tipiniam daugiabučio gyvenamojo pastato gyventojui yra sudėtinga suprasti pastato vidaus inžinerinių sistemų darbą, eksploataavimo reikalavimus, numanyti, kodėl vieno kaimyno bute šildymo prietaisų yra daugiau, o kito mažiau nors 1 m² šildymas kainuoja vienodai, o virtuvėje atsukus karšto vandens čiaupą iškart nebėga karštas vanduo analogiškai, kaip tai vyksta vonioje. Šiame darbe vaizdžiai pateiktos daugiabučių gyvenamųjų namų vidaus šildymo, karšto ir geriamojo vandens tiekimo, apskaitos, esant įvairiems šildymo ir karšto vandens sistemų tipams, principinės schemos, jos aprašytos pateikiant atskirų sistemų privalumus, trūkumus bei potencialias rekomendacijas jų pagerinimui.

Daugiabučių namų gyventojai už dujas, elektros energiją ir šaltą geriamąjį vandenį atsiskaito pagal butuose įrengtų apskaitos prietaisų parodymus. Už šilumą šildymui ir karštam vandeniui ruošti daugiabučių namų gyventojai savarankiškai atsiskaityti negali, kadangi šilumos suvartojimas nustatomas pagal įvadinio apskaitos prietaiso parodymus visam pastatui. Tokia tvarka galioja ir kitose ES valstybėse, nes šiluma patekusi į pastatą pagal prigimtį sklinda visame pastato tūryje ir negali būti tiksliai apskaitoma, kiek jos suvartojama daugiabučio namo atskiruose butuose ir kitose bendrojo naudojimo patalpose. Lietuvoje įvadiniai šilumos apskaitos prietaisai įrengti vadovaujantis LR Vyriausybės 1997 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 1507. Visoje Europos Sąjungoje tai reglamentuota tik 2012 m., priėmus 2012/27/ES Efektyvumo direktyvą.

2011-11-01 įsigaliojus LR šilumos ūkio įstatymo 2, 3, 20, 22, 28, 31, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymui, buvo uždrausta didžiuosiuose miestuose šilumos tiekėjui vykdyti šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrą, tačiau visiems šilumos tiekėjams liko prievolė kiekvieną mėnesį daugiabučių butams paskirstyti šilumą ir išrašyti sąskaitas už šildymą ir karštą vandenį. Kadangi šilumos išdalinimas ir sąskaitų išrašymas butams labiausiai problematinis procesas ir daugiausiai keliantis ginčų tarp šilumos vartotojų ar juos ginančių institucijų ir šilumos tiekėjų, todėl Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos užsakymu atlikta **studija – tiriamasis darbas „Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens tiekimo, apskaitos, esant įvairiems šildymo ir karšto vandens sistemų tipams, vaizdinės ir aprašomosios medžiagos parengimas“** (toliau – Studija).

Studijos tikslas – vaizdžiai pateikti daugiabučių gyvenamųjų namų vidaus šildymo, karšto ir geriamojo vandens karšto vandens ruošimui tiekimo, apskaitos, esant įvairiems šildymo ir karšto vandens sistemų tipams, principines schemas, jas aprašyti, pateikiant atskirų sistemų privalumus, trūkumus bei potencialias rekomendacijas jų pagerinimui. Siekiant minėto tikslo, buvo iškelti ir atlikti šie uždaviniai:

- Identifikuota daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemų būklė;
- Apžvelgtas Lietuvos ir ES šilumos apskaitos reglamentavimas;
- Įvardinti galimi šilumos punktų, vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų tipai;
- Pateiktos šilumos vartojimo pas galutinį vartotoją mažinimo rekomendacijos, išanalizavus pilotinį Vilniaus daugiabučių namų daliklinės šilumos apskaitos sistemos įrengimo projektą;
- Apžvelgtos karštu vandeniu apsirūpinimo galimybės;
- Atlikta šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenų surinkimo, perdavimo ir paskirstymo analizė, remiantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos reglamentuotais šilumos paskirstymo metodais;
- Detalizuota sąskaitų išrašymo procedūra.

Studijos aktualumas realizuojamas identifikuojant tipines daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų schemas, jų savybes, trūkumus ir pateikiant rekomendacijas šių sistemų modernizavimui. Darbe ypatingas dėmesys kreipiamas į įvadinio šilumos apskaitos prietaiso ir karšto vandens skaitiklių butuose rodmenų nuskaitymo nuotoliniu (telemetriniu) būdu būtinybę, siekiant gyventojams pateikti tikslias sąskaitas už šilumą ir karštą vandenį, suvartotą per ataskaitinį laikotarpį. Aptartos gyventojų butuose karšto vandens skaitiklių rodmenų deklaravimo, įvadinio šilumos apskaitos skaitiklio ir geriamojo vandens apskaitos prietaiso prieš karšto vandens ruošimo įrenginį duomenų nurašymo (nuskaitymo) problemos ir jų galimas sprendimas.

Studijoje gausu vaizdinės medžiagos (schemų, paveikslukų, nuotraukų), statistikos, praktinių pavyzdžių. Išsamiai aprašytos daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemos ir

nuo jų techninio sprendimo priklausančios šilumos apskaitos galimybės skaitytojui leis paprasčiau suvokti šilumos apskaitos principus, būtinus tiksliai sąskaitų už šildymą išrašymui, o šilumos tiekėjui – paprasčiau šiuos principus išaiškinti vartotojui. Kiekvienas gyventojas iš Studijoje pateiktų 15 vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų schemų ras savo arba savo pastatui artimą schemą.

4. Analitinė – konsultacinė pažyma „Dėl nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimo tikslingumo“ (rengėjas UAB „Ekotermija“);

Siekiant įvertinti 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.1.1-LVPA-K-110 PRIEMONĖS „NEDIDELĖS GALIOS BIOKURO KOGENERACIJOS SKATINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO TIKSLINGUMĄ (toliau – Priemonė), atliekama biokuro kogeneracinės jėgainės finansinė analizė panaudojant vienos iš šiuo metu Lietuvoje eksploatuojamos iki 5 MW elektrinės galios biokuro kogeneracinės jėgainės techninius/ekonominius rodiklius. Darbe analizuojami pasirinktos biokuro kogeneracinės elektrinės (toliau – Projektas) finansiniai rodikliai priimant, kad Projektas būtų įgyvendintas ir eksploatuojamas pagal Priemonės nustatytas finansavimo sąlygas:

- Investicinė parama iki 50 proc., bet ne daugiau nei 7 mln. EUR;
- Elektros ir šilumos realizacija konkurencinėmis sąlygomis.

Analizėje naudojamas UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2010-2012 m. įgyvendintas projektas „Termofikacinės elektrinės statyba Utenoje“, projekto Nr.VP3-3.4-ŪM-02-K-01-003, kurio metu Utenos rajoninės katilinės teritorijoje buvo pastatyta nauja biomasę naudojanti termofikacinė jėgainė.

Analitinės – konsultacinės pažymos pabaigoje suformuluotos išvados, o apibendrinant galima teigti, kad nedidelės galios biokuro kogeneracinių elektrinių įgyvendinimas būtų tikslingas tik tokiu atveju, jeigu visa pagaminta elektros energija būtų suvartojama saviems poreikiams, o VKEKK nustato, kad už ją būtų sumokama elektros kaina atitinkanti elektros kainai iš elektros tinklo ir visos šios sąnaudos būtų įtrauktos į šilumos gamybos sąnaudas.

5. Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus 2014 metų raidos analitinė apžvalga (rengėjas dr. Valdas Lukoševičius);

Asociacija kasmet rengia Šilumos tiekimo bendrovių ūkinės veiklos apžvalgą. 2015 metais buvo parengta apžvalga už 2014 metus. Šiais metais buvo nutarta rodiklius, grafikus, diagramas pateikti su tekstine medžiaga – aprašymu, komentarais, rodiklių pasikeitimo priežasčių analize. Dr. Valdas Lukoševičius remdamasis Asociacijos surinktais duomenimis (rodikliais) parengė Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus 2014 metų raidos analitinę apžvalgą. Ši apžvalga buvo išplatinta visiems Asociacijos nariams. **Esminiai akcentai apžvalgoje pateikiami žemiau.**

Centralizuotos šilumos gamybos ir tiekimo apimtys 2014 metais siek tiek mažėjo. Ir tai vyko ne tik dėl gana šiltų dviejų paskutinių žiemų, bet ir dėl to, kad reikšmingiau pajudėjo daugiabučių pastatų renovacija, šiluminę energiją taupančios priemonės diegiamos viešuosiuose ir komerciniuose objektuose. Tai daryti skatina ir naujoji Europos Sąjungos (ES) direktyva 2012/27/ES „Dėl efektyvaus energijos vartojimo“, labai konkrečiais skaičiais įpareigojanti valstybes nares iki 2020 metų sumažinti energijos vartojimą esamuose objektuose. Dar griežtesni reikalavimai keliama naujai statomiems pastatams. Pagal ES pastatų energetikos politiką jie po truputį turi tapti „beveik nenaudojantys energijos“. Žinoma, tam šilumos tiekėjai norėtų ruošti jau dabar, planuodami savo investicijas, pritaikydami CŠT sistemas ne tik tiekti šilumą, bet ir supirkti perteklinę energiją iš vartotojų ar pan. Deja, detaliai reguliuojamas Lietuvos CŠT sektorius iki šiol

net nežino, kaip bus įgyvendinama minėta direktyva, nes jos nuostatos dar iki šiol nėra perkeltos į nacionalinius teisės aktus.

Prie CŠT sistemų ne tik jungiasi naujai statomi prekybos centrai, viešbučiai, biurų pastatai, daugiabučiai ar pan., bet ir sugrįžta kai kurie anksčiau atsijungę vartotojai. Tai daryti skatina daugelyje miestų nukritusios šilumos kainos, kai pigus biokuras pakeitė brangiąsias gamtines dujas. „Gazprom“ taikomos laikinos dujų kainų nuolaidos sunkiai atsveria brangstančią dujų tiekimo infrastruktūrą. Toliau mažėjant dujų suvartojimui ir darant dideles investicijas į gamtinių dujų ūkį, jų transportavimas gali dar labiau brangti, tad centralizuotas šilumos tiekimas, kaip ir kaimyninėse Šiaurės šalyse, bus vis patrauklesnis šildymo būdas.

Lietuvos gyventojai per metus šildymui ir karšto vandens ruošimui suvartoja apie 9 teravatvalandes (TWh) šiluminės energijos ir tik apie 2,7 TWh elektros. Skaičiuojant be PVM, už suvartotą šilumą buitiniai vartotojai 2014 metais sumokėjo apie 583 mln. Eur. (2,01 mlrd. Lt.) ir beveik dvigubai mažiau išleista elektrai – apie 301 mln. Eur. (1,04 mlrd. Lt.). Akivaizdu, kad daugiabučiuose yra didžiausias energijos taupymo potencialas ir čia slypi daugelio energetikos problemų pagrindinė priežastis bei jų sprendimo raktas.

2014 metais šilumos gamybai Lietuvos CŠT sektoriuje pirmą kartą kietojo kuro rūšių (biomasės ir komunalinių atliekų) buvo sunaudota daugiau negu įprastinių gamtinių dujų. Sudeginta apie 382 tūkst. tne biomasės bei komunalinių atliekų ir 370 tūkst. tne gamtinių dujų. Atitinkamai 2013 metais buvo sunaudota 289 tūkst. tne biomasės bei komunalinių atliekų ir 506 tūkst. tne gamtinių dujų. Iki šiol karaliavusios gamtinės dujos užleidžia pagrindinio kuro pozicijas atsinaujinančiam kurui – biomasei, kuri įvairiu pavidalu (miško ir medienos apdirbimo atliekos, šiaudai, komunalinių atliekų dalis ir pan.) patenka į profesionaliai eksploatuojamus katilus ir čia kokybiškai sudeginama. Tai reiškia, kad centralizuotas šilumos tiekimas sugrįžta prie pagrindinio savo pranašumo prieš individualų šildymą – šilumos gamybai daugiausia naudojamos žemo kaloringumo ir technologiniu požiūriu sudėtingos kietojo kuro rūšys. Importuojamų gamtinių dujų pakeitimas pigiu, daugiausia vietinės kilmės atsinaujinančiu biokuru ne tik mažina šilumos kainas, bet ir sukuria didelę naudą šalies ekonomikai, didina energetinį saugumą, padeda spręsti klimato kaitos problemas. O tai labai atitinka šiandienines aktualijas ir Europos Sąjungos politiką energetikos srityje.

2014 metų pabaigoje šilumos tiekimo įmonių ir nepriklausomų šilumos gamintojų naudojami biokuro įrenginiai su kondensaciniais ekonomaizeriais turėjo bendrą 1180 MW šiluminę galią, o jau 2015 metų pabaigoje pasieks beveik 1620 MW. Vidutinis Lietuvos CŠT sistemų galios poreikis šildymo sezono metu siekia apie 1700 MW. Įvertinant naujus biokuro įrenginius, pradėtus eksploatuoti tik metų pabaigoje, galima tikėtis, kad netrukus biomasė užtikrintai taps pagrindiniu kuru Lietuvos šilumos ūkyje.

Lietuvoje, palyginus 2014–2015 ir 2013–2014 metų šildymo sezonus, šilumos kaina vidutiniškai sumažėjo apie 8 procentus. Pavyzdžiui, Vilniuje šilumos kaina per metus nukrito apie 6,5 proc., Panevėžyje – 6 proc., Kaune – 15 proc., Klaipėdoje ir Šiauliuose – apie 13 proc. Dėl šiltesnės nei įprasta žiemos šį šildymo sezoną tipiniuose senos statybos neapšildintuose daugiabučiuose, kuriuose gyvena dauguma šalies gyventojų, vidutinis šilumos suvartojimas siekė apie 18 kWh/m² ir buvo 5 proc. mažesnis nei prieš metus, kai siekė 19 kWh/m², arba 20 proc. mažesnis nei šaltąjį 2011–2012 metų šildymo sezoną, kai vidutinis suvartojimas buvo 23 kWh/m².

Svarbesni 2014 metų įvykiai

Valstybė reguliuoja Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus veiklą, tad jo rezultatai labai priklauso nuo tų sąlygų ar ekonominių motyvų, kuriuos kuria valstybinės institucijos, ypač – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Nuo 2014 metų sausio 1 dienos įsigaliojo nauja Šilumos kainų nustatymo metodika, 2014 metais patvirtintas Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvadas, pakeista Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika, priimta įvairių nutarimų, reglamentuojančių ir viso sektoriaus, ir atskirų šilumos tiekimo bendrovių veiklą. VKEKK labai daug dėmesio skyrė apskaitos detalizavimui ir reguliavimui, tačiau mažai pastangų dėta skatinti šilumos tiekimo įmonių aktyvumą ir jų ekonominę motyvaciją bei galimybes diegti naujas technologijas, efektyvinti ir plėsti

veiklą, taip centralizuotą energijos tiekimą daryti labiau tenkinantį vietos vartotojų ir visos šalies energetinius interesus. Tebėra daug abejonių ir prieštarų nuomonių dėl konkurencijos ir reguliavimo santykio Lietuvos CŠT sektoriuje.

Prieštarų nuomonių sulaukė ir viešai svarstyta Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2014–2021 metų programa, kuri turėtų aiškiau nubrėžti CŠT sektoriaus vystymosi kryptis ir numatyti biokurą bei komunalines atliekas naudojančių kogeneracinių elektrinių statybas Lietuvos didmiesčiuose. Ši programa galiausiai patvirtinta, bet išsakyta daug skeptiškų nuomonių dėl jos įgyvendinimo pasekmių didiesiems Lietuvos miestams. Pradėtos rengti Europos Sąjungos (ES) paramos naujojo finansinio laikotarpio priemonės, kurios turėtų toliau skatinti atsinaujinančių energetikos išteklių naudojimą, padėti atnaujinti energetikos infrastruktūrą ir įdiegti energiją taupančias priemones.

Lietuvos Respublikos Seimo priimami įstatymai kuria teisinius pagrindus šilumos ūkio organizavimui. Deja, kai kurios iniciatyvos kartais įneša daugiau sumaišties, negu duoda naudos vartotojams. Iš tokių pavyzdžių galima paminėti 2014 metais priimtą Šilumos ūkio įstatymo pataisą, kuri leidžia vartotojams daugiabučiuose nemokėti už bendrojo naudojimo patalpų, kuriose neįrengti šildymo prietaisai, šildymą. Iš kitos pusės, tas pats įstatymas teigia, kad visa į pastatą patekusi šiluma turi būti apskaitoma ir apmokama. Prieštaringi ar nepraktiški daugiabučių aprūpinimo principai, kad ir pagrįsti gerais norais, sukuria sumaištį ar neapibrėžtumus, kiršina vartotojus ir kelia jų nepasitenkinimą.

2014 metais liko iš esmės neišspręsta šilumos punktų nuosavybės ir priežiūros problema, nesibaigė painiava dėl karšto vandens tiekimo, kitos įsisenėjusios problemos. Dar didesnę sumaištį daugiabučiuose galėtų įnešti Seime pradėta svarstyti Šilumos ūkio įstatymo pataisa, kuria siūloma butuose įrengtus šilumos skaitiklius laikyti atsiskaitomaisiais prietaisais. Tik jais užfiksuotą ir sunaudotą šilumos kiekį apmokėtų to buto savininkas, jeigu jis pageidauja. Aiškinamajame rašte teigiama, kad taip siekiama aiškiai įtvirtinti vartotojo teisę atjungti savo buto ar kitos patalpos šildymo įrenginius nuo centralizuoto šildymo sistemos ir pasirinkti kitą šildymo būdą, atliekant ne viso pastato rekonstrukciją, o tik paprastą remontą. Individualios butų savininkų iniciatyvos daugiabučiuose gali juos pasmerkti dar didesniai chaosui, nes padidintų šildymo netolygumus, išderintų ir taip išbalansuotas namų vidaus sistemas.

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija aktyviai dalyvavo valstybės institucijų organizuojuose svarstymuose, teikė įvairius pasiūlymus, diskutavo ir ginčijosi. Deja, praktikų ir specialistų balsas ne visuomet išgirstamas.

2014 metais toliau vyko biokuro katilinių statybos procesas. Didelį rūpestį kelia didžiuosiuose Lietuvos miestuose įrengtų kogeneracinių elektrinių ateitis. Joms žlugus, šilumos tiekimas per tuos objektus, kur sumontuota svarbi ir brangi energetinė infrastruktūra, taptų problemomis. Kartu būtų prarastas didžiulės vertės turtas, o šilumos tiekimui reikėtų įrengti alternatyvius įrenginius.

Šilumos tiekimas 2014 metais vyko sklandžiai, išvengta bent kiek didesnių sutrikimų, šildymo sąskaitos ryškiai mažėjo, ir tai įrodo, kad CŠT sektorius atlieka savo misiją, o šilumos tiekimo bendrovėse dirba savo sričių profesionalai.

6. Analitinė 37-ojo Euroheat&Power kongreso pranešimų apžvalga ir straipsnis leidiniui (Rengėjas dr. Valdas Lukoševičius);

Šių metų balandžio 27–28 dienomis Taline vyko 37-asis tarptautinės centralizuoto šilumos tiekimo, centralizuoto vėsinimo ir kombinuotos šilumos bei elektros energijos gamybos asociacijos „Euroheat & Power“ organizuotas kongresas. Renginyje dalyvavo ne tik centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) bendrovių vadovai ar specialistai, bet ir Europos Komisijos, daugelio šalių valstybinių bei savivaldybių įstaigų atstovai, mokslininkai, investuotojai, įrangos gamintojai ir t. t. Kongreso metu buvo aptartos Europos Sąjungos (ES) energetikos politikos kryptys ir centralizuoto energijos (šilumos, vėsumos ir elektros) tiekimo perspektyvos šiuolaikiniuose miestuose ir kitose gyvenamose vietovėse. Buvo gera proga susipažinti su kitų šalių šilumos ūkio padėtimi, palyginti

situaciją Lietuvoje ir numatyti tolimesnius žingsnius, įvertinant pažangiausių šalių centralizuoto energijos tiekimo tendencijas.

Dauguma kongreso pranešėjų pabrėžė, kad naujoji ES energetikos politika yra labai palanki centralizuoto energijos tiekimo sistemų plėtrai, nes šiose sistemose puikiausiai galima naudoti atsinaujinančius energijos išteklius, utilizuoti elektrinių ir pramonės įmonių išmetamą šilumą, čia galima kokybiškai sudeginti ir efektyviai panaudoti pačias įvairiausias kuro rūšis ir atliekas. Individualaus dujinio šildymo pakeitimas centralizuotu šilumos tiekimu ne tik švarina orą, atpigina šildymą ar karštą vandenį, bet ir mažina ES šalių priklausomybę nuo importuojamų gamtinių dujų.

Danijos CŠT sistemose įrengta per 700 MW galios saulės kolektorių, kurių šiluma centralizuotai tiekiama vartotojams. Tokiu būdu visa absorbuota saulės energija panaudojama naudingai. Žinoma, saulės energijos galia neturi viršyti CŠT sistemos poreikio. Priešingai, jeigu saulės kolektorius įrengtas individualiame name, nepanaudojama net trečdalis jo galimybių – vasarą, kai labiausiai šviečia saulė, tos šilumos mažiausiai reikia. Saulės kolektorių, įrengtų Danijoje ir Vokietijoje, eksploatacija parodė, kad rentabilūs ir konkurencingi gali būti tik didesni saulės kolektorių parkai (daugiau kaip 1 MW), kurie gamina ne daugiau kaip 20 % viso CŠT sistemos maksimalaus poreikio. Saulės jėgainėse galima pašildyti vandenį tik iki 80 oC, tad vertinga jas derinti su žemos temperatūros CŠT sistemomis. Siekiama panaudoti fundamentalius centralizuotų sistemų privalumus: masto ekonomiją, akumuliacines savybes, universalumą ir t. t.

Vokietijoje atlikta šilumos vartotojų apklausa parodė, kad iš visų šildymo būdų centralizuotas šildymas labiausiai atitinka jų lūkesčius ir yra geriausiai vertinamas (Holger Krawinkel). Daugelyje senųjų ES valstybių centralizuotas šildymas vertinamas už tai, kad nekelia jokių rūpesčių jo vartotojams. O Jeanas Sacreste, UAB „Vilniaus energija“ ir „Litesko“ valdybos pirmininkas, pristatydamas Lietuvos patirtį, akcentavo, kad daugelis daugiabučių gyventojų norėtų vartoti mažiau energijos ir individualizuoti šildymo reguliavimą, tačiau yra labai abejingi reikiamų priemonių įdiegimui. Senuosiuose Vilniaus daugiabučiuose įdiegtas šildymo reguliavimas atskiruose butuose praktiškai parodė, kad vien ši priemonė 20–25 % sumažina šiluminės energijos suvartojimą. Deja, individualus šildymo reguliavimas neplinta, o pastatų renovacija vyksta labai lėtai, todėl dauguma vartotojų, gyvenančių sovietinės statybos daugiabučiuose, kenčia dėl didžiulio energijos suvartojimo. Pailiustruota skaičiais, kaip per pastarąjį dešimtmetį pagerėjo techniniai šilumos tiekimo rodikliai Vilniuje ir visoje Lietuvoje, tačiau pašokusios gamtinių dujų kainos nuo 145 EUR/tne 2006 metais iki 595 atitinkamai 2012 metais nubraukė visus pasiekimus ir lemia skeptišką dalies vartotojų požiūrį į centralizuotą šildymą. Padaryta išvada, kad vartotojų požiūris į centralizuotą šildymą pasikeistų, jeigu daugiabučių gyventojai patys realiai būtų nusipirkę šiluminės energijos savininkai.

Susidomėjimo sulaukė dr. Romano Savicko pranešimas apie šilumos paskirstymo problemas daugiabučiuose. Buvo analizuoti šilumos suvartojimo skirtumai atskiruose pastatuose, aptartos to priežastys ir galimybės mažinti šildymo išlaidas. Įspūdį kongreso dalyviams padarė pristatytas interaktyvusis faktinio energijos suvartojimo Vilniaus mieste žemėlapis, kuriame kiekvienas vartotojas gali pasitikrinti savo gyvenamojo namo energetinę kokybę. Į klausimą „kam šilumos tiekėjui to reikia?“ buvo atsakyta, kad tai didina pasitikėjimą šilumos tiekėju.

Kongrese pristatytos sėkmės istorijos įtikinamai iliustruoja, kad centralizuoto energijos tiekimo vamzdynai gali būti sėkmingai pritaikomi ne tik didmiesčiuose, bet ir visai mažuose miesteliuose ar namų kvartaluose (Austrija, Danija). Suomijoje ir Švedijoje didelė dalis individualių namų šildoma centralizuotai.

LŠTA administracija aktyviai bendradarbiavo su Studijas rengiančiomis darbo grupėmis, ypač aptariant, pagal pateiktas užduotis, teisės aktų pakeitimo ir papildymo projektų variantus. Aptarimai vykdomi LŠTA *penktadieniais* organizuojamuose darbo grupių (**žr. 2.1 priedas**) ir

pirmadieniais energetikos ekspertų susitikimuose (**žr. 2.2 priedas**), kuriuose dalyvauja ir įmonių atstovai ir konsultantai. Informacija problemineis klausimais, apie pateiktus tarpinius projektus, išsiunčiama įmonėms. Ypač aktualiems, specifiniams klausimams aptarti kviečiami vadovaujantys įmonių specialistai (technikos direktoriai, įmonių rinkodaros vadovaujantys darbuotojai ir specialistai) ir šiuos klausimus nagrinėjantys ekspertai - konsultantai.

Dar 2014 m. Asociacijos Taryba, atsižvelgdama į VKEKK poziciją ir nutarimus dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos 39.2.1 punkto pakeitimo (VKEKK 2013-02-28 d. nutarimas Nr. O3-73), 2014-05-30 d. nutarimas Nr. O3-153), kuriuo uždraudė Asociacijos nariams (ŠT įmonėms) jų mokamas narystės įmokų sąnaudas priskirti būtinosiomis, priėmė sprendimą nebeviešinti asociacijos svetainėje www.lsta.lt patalpintų Asociacijos užsakymu atliktų studijų medžiagos. Vieša interneto prieiga toliau lieka uždrausta.

Tam, kad tik Asociacijos nariai galėtų naudotis studijų duomenimis, buvo sukurtas atskiras interneto portalas, į kurį perkeltos visos studijos ir apribotas prieinamumas. Galimybę prisijungti turi tik Asociacijos nariai su jiems suteiktais slaptažodžiais adresu: <http://savitarna.lsta.lt/Dokumentai/Studijos/Pagrindisnis>

3. RENGINIAI, SEMINARAI, KONFERENCIJOS

2015 metais LŠTA bendradarbiaudama kartu su kitomis organizacijomis tiek organizavo, tiek aktyviai dalyvavo seminaruose/konferencijose, kituose įvairiuose susitikimuose, posėdžiuose, renginiuose, radijo ir televizijos laidose.

Svarbiausi 2015 metų renginiai bei reikšmingi įvykiai:

2015-01-12 d. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija savo būstinėje surengė energetikos ekspertų pasitarimą 2015 m. šilumos ūkio sektoriaus uždaviniams aptarti. Pranešimus skaitė LŠTA prezidentas V. Stasiūnas, Lietuvos energijos konsultantų asociacijos Dr. Valdas Lukoševičius, AB „Kauno energija“ Gamybos departamento direktorius Vaidas Šleivys, UAB "Marivas" Aleksandras Sanikovas, LR energetikos ministerijos šilumos ūkio ir energijos efektyvumo skyriaus patarėjas Mindaugas Stonkus, VGTU Pastatų energetikos katedros vedėjas prof., habil.

2015-01-23 d. LR Seimo Konstitucijos salėje vyko konferencija "Šilumos ir energetikos ūkio pertvarka". **Konferencijos tikslas** - aptarti Vilniaus ir Kauno miestų šilumos ūkio pertvarkos projektus, numatytus Vyriausybės patvirtintoje Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje. Renginio organizatorių teigimu, iki 2016 metų bus modernizuotos šių miestų šilumos gamybos jėgainės ir šių projektų įgyvendinimas leis sumažinti šilumos kainas didmiesčių gyventojams ir įmonėms, užtikrins skaidrią, darnią ir socialiai atsakingą energetikos ūkio plėtrą. Pranešimą skaitė LŠTA prezidentas V. Stasiūnas tema „Planai šilumos ūkiui ir realybė“

2015-01-(29-30) d. Kauno technologijos universitetas ir Lietuvos energetikos institutas kartu su Lietuvos šiluminės technikos inžinierių bei Branduolinės energetikos asociacijomis organizavo kasmetinę respublikinę konferenciją "Šilumos energetika ir technologijos-2015". Pranešimą skaitė LŠTA prezidentas V. Stasiūnas tema „Centralizuoto šilumos ūkio sektoriaus esama padėtis ir perspektyvos“

2015-01-29 d. LR energetikos ministerijoje vyko diskusija šilumos ūkio klausimais. Diskusijos metu p. Arvydas Galinis pristatė Nacionalinės energetikos strategijos atnaujinimo projektą.

2015-01-30 d. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijoje vyko metinis asociacijos narių vadovų susitikimas 2014 metų nuveiktiems ir 2015 metų numatomiems darbams aptarti. Susitikime dalyvavo LR Seimo narys **Ričardas Sargūnas**, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininkė *Inga Žilienė* ir pirmininkės pavaduotojas *Darius Biekša*, Lietuvos šilumos tiekimo įmonių vadovai, mokslo ir mokymo įstaigų, giminingų asociacijų bei kitų institucijų ir organizacijų atstovai. Pranešimus skaitė prezidentas Vytautas Stasiūnas, AB „Kauno energija“ valdybos narys Dr. Valdas Lukoševičius, Kainų komisijos pirmininkės pavaduotojas *Darius Biekša*,

2015-01-30 d. įvyko VKEKK posėdis „Dėl paskirtojo tiekėjo prognozuojamos gamtinių dujų įsigijimo kainos energijos gamintojams nustatymo tvarkos papildymo derinimo“.

2015-02-10 d. UAB "AVGO Group" rengė seminarą "Biokuro apskaitos taisyklių pakeitimai ir naujienos 2015 m." Kaune. Nuo 2015 metų šilumos tiekėjai įpareigojami biokuro biržoje pirkti ne mažiau kaip pusę, o nuo 2016 m. - visą reikalingą biokurą, seminaro metu buvo pateikti išsamūs pranešimai apie parduodamą biokurą:

- jo kokybę, pristatymo terminus, garantijas bei kokybės užtikrinimą;
- išsamiai ir praktiškai paaiškinta apie biokuro apskaitos taisyklių paskutinius pasikeitimus ir

pagrindines problemas;

- dėmesys buvo atkreiptas į naują teršalų emisijos direktyvą, kuria privaloma vadovautis kiekvienoje įmonėje kuri dirba su biokuru.

2015-02-12 d. 5-oji metinė energetinio efektyvumo konferencija „Energetinio efektyvumo sprendimai – kelias verslo konkurencingumui“ skirtą verslo ir organizacijų vadovams bei energetikams. Konferencijoje aptarti klausimai: *kokias praktines energetinio efektyvumo priemones taiko Lietuvos įmonės ir kaip jas pritaikyti savo bendrovėje? Kokie nauji energetinio efektyvumo finansavimo modeliai Lietuvoje gali padėti įsdiegti energetinio efektyvumo priemones? Kas keičiama Energetinio efektyvumo direktyvoje ir kaip tai paveiks jos įgyvendinimą ir kt.*

2015-02-12 d. UAB "AVGO Group" organizavo seminarą "Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra. Aktualūs klausimai. Problematika", viešbučio "Green Vilnius hotel" konferencijų centre, Pilaitės pr. 20, Vilnius

2015-02-14 d. Energetikos ir technikos muziejus (Rinktinės g. 2, Vilnius) vilniečius ir sostinės svečius kvietė kartu švęsti 12-ąją gimtadienį. Muziejaus dovana lankytojams – jau tradicine tapusi atvirų durų diena, koncertai bei parodos atidarymas.

2015-02-25 d. Susitikimas dėl Šilumos paskirstymo taisyklių projekto su VKEKK pirmininko pavaduotoju D. Biekša VKEKK patalpose Verkių g. 25C-1, Vilnius.

2015-02-26 d. verslo žurnalas „Valstybė“ ir organizacinis partneris „ViaConventus“ „Radisson BLU Lietuva“ konferencijų centre septintus metus iš eilės surengė forumą – LIETUVOS EKONOMIKOS KONFERENCIJA 2015. Forumo organizatoriai sudarė galimybę verslo ir politikos lyderiams iš „pirmų lūpų" sužinoti apie realiausius makroekonominių ir politinių pokyčių scenarijus bei jų įtaką verslui. Po pagrindinių pranešimų vyko diskusijos, kuriose verslo ir politikos lyderiai kartu ieškojo geriausių verslo ir politikos sprendimų, lemsiančių Lietuvos ekonomikos stiprėjimą ir visų ūkio subjektų plėtros galimybes.

2015-03-05 d. Pasitarimas LR energetikos ministerijoje dėl Garo ir vandens šildymo katilų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklių.

2015-03-06 d. LŠTA šilumos tiekimo įmonių vadovų susitikimas su energetikos viceministru Vidmantu Macevičiumi, LŠTA būstinėje, Vilniuje. Susitikimo metu įmonių vadovai išsakė šilumos ūkio sektoriuje kylančias problemas bei pateikė klausimus LR energetikos viceministrai Vidmantui Macevičiui. Prezidentas Vytautas Stasiūnas padarė pranešimą.

2015-03-13 d. Kauno Žalgirio arenoje įvyko LITBIOMA visuotinis narių susirinkimas. Prezidentas V. Stasiūnas skaitė pranešimą.

2015-03-18 d. LR Seimo Energetikos komisija organizavo posėdį, kuriame buvo aptarinėjama informacija apie šilumos tiekimo įmonių kuro pirkimą nuo 2015 m. sausio 1 d. *Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos parengė medžiagą posėdžiui:*

2015-03-20 d. LŠTA prezidentas skaitė paskaitą apie centralizuoto šilumos ūkio padėtį Vilniaus Gedimino technikos universiteto pirmo kurso studentams.

2015-03-23 d. Lietuvos energetikų senjorų klubas organizavo knygos "Lietuvos energetika" V t. (laikotarpis 1990 - 2014 m.) pristatymą, kuris įvyko energetikų Didžiojoje salėje (Juozapavičiaus g. 13, Vilnius).

2015-04-13 d. LŠTA būstinėje svečiavosi Korėjos energetikos ekspertė dėl situacijos Lietuvoje CŠT teritorijų zonavimo srityje.

2015-04-16 d. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose buvo paminėta profesinė šventė - Lietuvos ENERGETIKŲ DIENA, kuri LR Ūkio ministro Petro Čėsnos 2003 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 4-32 nustatyta ir švenčiama kasmet balandžio 17 dieną. Prieš šventę svečiai turėjo galimybę sudalyvauti ekskursijoje po didingus Valdovų rūmus ir pamatyti eksponuojamus Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų radinius, interjerų ekspozicijos vertybes, sužinoti įdomius faktus apie pačius valdovus. Po ekskursijos į šventinį renginį susirinkusius svečius pasveikino LR Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas Gedvilas, LR Seimo narys Raimundas Paliukas, Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė Roma Žakaitienė. Šventėje taip pat dalyvavo LR Seimo nariai Linas Balsys, Artūras Skardžius, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariai Darius Biekša, Žilvinas Klimka, Viktorija Sankauskaitė, Vygantas Vaitkus, LR energetikos ministerijos Šilumos ūkio ir energijos efektyvumo skyriaus vedėja Vida Dzermeikienė, Valstybinės energetikos inspekcijos viršininkas Ričardas Žoramskis, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos departamento direktorius Algirdas Romeika, energetikos veteranai, mokslo ir mokymo įstaigų atstovai, Lietuvos energetikos ekspertai, kitų giminingų energetikos asociacijų ir įmonių vadovai bei atstovai.

2015-04-16 d. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose įvyko Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos visuotinis ataskaitinis asociacijos narių susirinkimas, kuriame dalyvavo asociacijos įmonių vadovai bei vadovų įgalioti įmonių atstovai. Prezidentas Vytautas Stasiūnas apžvelgė esamą ir prognozuojamą šilumos ūkio būklę, išvardino aktualiausius šilumos ūkio sektoriaus klausimus, pristatė ataskaitą apie asociacijos 2014 metų veiklą ir 2015 metų veiklos programą.

2015-04-24 d. Pasitarimas dėl „EuroHeat&Power“ pasiūlymo direktyvos „Dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio (1-50 MW) kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo“ projektui LŠTA patalpose.

2015-04-(27-28) d. Taline vyko tarptautinė centralizuoto šilumos tiekimo, centralizuoto vėsinimo ir kombinuotos šilumos bei elektros energijos gamybos asociacijos Euroheat & Power kartu su Estijos elektros ir šilumos asociacija organizuotas 37-ąjį kongresas.

Nuo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos šiame renginyje dalyvavo: Rymantas Juozaitis (Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komiteto pirmininkas), Algimantas Zaremba (Lietuvos energijos gamintojų asociacijos prezidentas), Dr. Valdas Lukoševičius (AB "Kauno energija" valdybos pirmininkas), Jean Sacreste (UAB "Vilniaus energija" valdybos pirmininkas), Linas Samuolis (UAB "Vilniaus energija" prezidentas), Rimantas Germanas (UAB "Vilniaus energija" komercijos direktorius), Tadas Janušauskas (UAB "Litesko" eksploatacijos direktorius), Romanas Savickas (UAB "Vilniaus energija" inžinierių-analitikų grupės vadovas), Tadas Milius (UAB "Nepriklausomos energijos paslaugos" verslo vystymo inžinierius), Vytautas Stasiūnas (Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas) ir Ramunė Gurklienė (Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos technologijų ekspertė - konsultantė). Taip pat renginyje dalyvavo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Šilumos skyriaus vedėja Vilma Skinderytė, kiti pramonės įmonių atstovai.

2015-04-29 d. LŠTA atstovai susitikimo su VKEKK primininke Inga Žiliene.

2015-04-30 d. Lietuvos mokslų akademijos Mažonoje salėje (Vilnius, Gedimino pr. 3, II a.) vyko seminaras – diskusija: „Diskusija apie atnaujinamą Lietuvos energetikos strategiją. I-oji dalis – Šilumos ūkio raida“.

2015-05-04 d. LŠTA atstovų darbinis susitikimas su Europos parlamento nariu Valentinu Mazuroniu dėl ES direktyvos projekto „Dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio (1-50 MW) kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo“.

2015-05-13 d. Kasmetinis tradicinės ir atsinaujinančios energetikos forumas „STRATEGINĖS ENERGETIKOS SEKTORIAUS PERSPEKTYVOS BALTIJOS REGIONE“, kuris viešbutyje „Kempinski“ Vilnius, Universiteto g. 14.

2015-05-18 d. VKEKK neoficialiam pokalbiui pasikvietė LŠTA atstovus susitikimui su Kainų komisijos nariais dėl Šilumos paskirstymo taisyklių projekto.

2015-05-27 d. viešbutyje "Crowne Plaza Vilnius" vyko Lietuvos savivaldybių asociacijos narių atstovų XXI-asis suvažiavimas. Šiame suvažiavime prezidentas Vytautas Stasiūnas skaitė trumpą pranešimą "Centralizuoto šilumos ūkio sektorius".

2015-05-28 d. įvyko pasitarimas pas LR energetikos viceministrą Vidmantą Macevičių dėl remtinės elektros energijos gamybos termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse apimtį 2016 metams.

2015-05-28 d. Kainų komisijos atstovai pristatė esmines idėjas dėl šilumos kainų skaičiavimo metodikos pakeitimų, šilumos supirkimo organizavimo bei nepriklausomų šilumos gamintojų reguliavimo pokyčių.

2015-06-04 d. įvyko pasitarimas LR energetikos ministerijoje dėl Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015-2021 metų programos vykdymo.

2015-06-(09-11) d. LŠTA prezidentas V. Stasiūnas dalyvavo VGTU bakalauro baigiamųjų diplominių darbų gynimo komisijoje.

2015-06-(12-14) d. Šventojoje, poilsio bazėje „Energetikas“, įvyko jubiliejinės XX - osios Lietuvos pramonės šeimų sporto žaidynės. Žaidynėse jėgas išbandyti susirinko energetikos bei chemijos pramonės įmonių, kurių profesinės sąjungos yra Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos narės, bei Federacijos pakviestų profesinių sąjungų nariai ir jų šeimos.

2015-06-18 d. LR energetikos ministerijoje vyko pasitarimas su LR energetikos ministru Vidmantu Macevičiumi dėl 2012/27/ES direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo nuostatų įgyvendinimo. Pasitarimo metu Dr. Romano Savickas skaitė pranešimą „CŠT sektoriaus potencialas įgyvendinti 2012/27/ES efektyvumo Direktyvą“.

2015-06-18 d. Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje vyko posėdis, kuriame šilumos tiekimo įmonių vadovai ir atstovai diskutavo dėl šilumos kainų skaičiavimo metodikos pakeitimų ir šilumos supirkimo organizavimo galimų pokyčių

2015-06-22 d. Nordborgo mieste (Danijoje) įmonės Danfoss centrinėje būstinėje vyko Euroheat&Power (Tarptautinės centralizuoto šilumos tiekimo, centralizuoto vėsinimo ir kombinuotos šilumos bei elektros energijos gamybos asociacijos) direktorių tarybos susirinkimas. Euroheat&Power direktorių susirinkimo metu buvo trumpai pristatytos CŠT aktualijos kai kuriose Europos šalyse. Pavyzdžiui, Austrijoje tęsiamos diskusijos su asocijuotomis struktūromis dėl bendros pozicijos pateiktai Teršalų emisijų prekybos schemos apžvalgai, taip pat tęsiasi ES Energijos Efektyvumo direktyvos įgyvendinimo procesas. Prancūzijoje tęsiasi diskusijos dėl Energetikos įstatymo. Čekijoje ruošiami poįstatyminiai teisės aktai, įgyvendinantys ES Energijos Efektyvumo direktyvą. Vokietijoje rengiama studija dėl aprūpinimo centralizuotai tiekiamu šiluma 70 šalies miestų, siekiant 70 proc. esamo šilumos poreikio patenkinti iš CŠT sistemų. Didžiosios Britanijos atstovas p. Tim Rotheray iš Decentralizuotai tiekiamos energijos asociacijos (angl. the Association for Decentralised Energy) pristatė neseniai įkurtą „Patikimos Šilumos Vartotojų Apsaugos“ iniciatyvą (pranešimas pridedamas). JK vyriausybė turi ambicijų iki 2030 m. pasiekti kad 14 proc. šilumos būtų pateikta centralizuotai.

2015-06-23 d. LR Seimo Konstitucijos salėje vyko Seimo ekonomikos komiteto kartu su Lietuvos pramonininkų konfederacija ir advokatų profesine bendrija „Baltic Legal Solutions Lietuva“ organizuota konferencija „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje reglamentavimas: problemos ir galimybės“. Tarptautinės konferencijos tikslas - aptarti ir įvertinti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje reglamentavimo ypatumus Lietuvoje ir Vokietijoje, jų įtaką elektros energijos kainai, taip pat galimybes ir būtinumą tobulinti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų reguliavimo modelį, tarp jų - įvertinti paslaugų priskyrimo viešosioms paslaugoms metodus, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kontrolės ir finansavimo mechanizmus, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų mokesčio teisinio reguliavimo ir kitas problemas. Dalyvavo Seimo nariai, Lietuvos Respublikos energetikos ir kitų valstybės ir savivaldybių institucijų atstovai, Lietuvos pramonės ir energetikos įmonių atstovai bei užsienio ekspertai, LŠTA atstovai

2015-07-15 d. LR Seimo Ekonomikos komitete vyko posėdis "Atsinaujinančių energijos išteklių prioritetai atnaujinamoje Nacionalinėje energetikos strategijoje". Posėdyje Lietuvos energetikos instituto Energetikos kompleksinių tyrimų laboratorijos vyriaus. m. d. Dr. Arvydas Galinis pristatė Nacionalinės energetikos strategijos atnaujinimo eigą, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas Martynas Nagevičius išdėstė savo parengtą Atsinaujinančiųjų energijos išteklių viziją Nacionalinei energetikos strategijai. Taip pat buvo aptariamas Nacionalinės energetikos strategijos rengimo procesas. LR Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus Žemaitaitis informavo posėdžio dalyvius apie tai, kad Ekonomikos komitetas kreipsis į LR Energetikos ministeriją, kad būtų sudaryta Energetikos visuomeninė taryba prie Energetikos ministerijos ir į strategijos svarstymą būtų įtraukti energetikos ekspertai.

2015-09-21 d. Asociacijoje vyko pasitarimas dėl LR Ūkio ministerijos parengto LR ūkio ministro įsakymo „Dėl Valstybinės metrologijos tarnybos direktoriaus 2010 m. lapkričio 15 d. įsakymo Nr. V-107 „Dėl matavimo priemonių su nuotoliniu (telemetriniu) duomenų perdavimu metrologinio įteisinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto ir įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. 4-523 „Dėl Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių ir laiko intervalų tarp periodinių patikrų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto.

2015-09-29 d. Danijos Ambasada Lietuvoje, Danijos šilumos tinklų taryba kartu su Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija organizavo nemokamą seminarą-kontaktų mugę „Šilumos ūkio aktualijos ir technologinės naujovės Lietuvoje ir Danijoje“, kurios metu dalyviai buvo supažindinti su Lietuvos ir Danijos šilumos ūkiais, naujovėmis šioje srityje ir taikomomis technologijomis. Prezidentas Vytautas Stasiūnas skaitė pranešimą tema „Lithuanian District Heating sector: present situation and future plans“.

2015-10-01 d. Tarptautinė biokuro konferencija „Biokuro plėtros iššūkiai šilumos sektoriuje“. Prezidentas Vytautas Stasiūnas skaitė pranešimą tema „Biokuro panaudojimo plėtros perspektyvos energijos gamintojų akimis“.

2015-10-09 d. Viešųjų pirkimų tarnyba organizavo rudens seminarus kuro įsigijimo klausimais (kai taikomas LRV nutarimas dėl energijos išteklių įsigijimo). *Seminaro metu aptarti* Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 277, naujausius pakeitimus, įsigyjančiųjų organizacijų dažniausiai daromas klaidas įsigyjant energijos išteklius bei suteikti reikiamų žinių kaip klaidų išvengti ir energijos išteklius įsigyti racionaliai naudojant lėšas.

2015-10-13 d. LŠTA prezidentas V. Stasiūnas dalyvavo LRT radijo laidoje „Centas eurą augina“

2015-10-14 d. LR Seimo Energetikos komisijos posėdis Seimo III rūmų Baltijos Asamblėjos salėje: 1) Dėl atsinaujinančių energijos išteklių didinimo Lietuvos transporto sektoriuje: esama situacija ir 2020 m. perspektyva; 2) Dėl permokos už dujas grąžinimo vartotojams modelio veikimo.

2015-10-21 d. Lietuvos energetikų senjorų klubas surengė Vėlinių ir gyvųjų minėjimo šventę. Minėjimo metu buvo prisiminti išėję kolegos, uždegtos žvakutės prie iškiliųjų energetikų Justino Nekrašo, Rimvydo Rukšeno, Antano Gruodžio, Juozo Martusevičiaus, Jono Tičkos, Aniceto Mikužio ir kt. Atminimo vietų muziejuje, taip pat buvo priminti seniai matyti veidai archyvuose kino kadruose.

2015-11-10 d. Investicinis verslo forumas Kijeve energijos efektyvumo ir atsinaujinančios energijos klausimais. Šiame forume iš Lietuvos dalyvavo LR aplinkos viceministrė p. Daiva Matonienė, Būsto energijos taupymo agentūros direktorius Valius Serbenta, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos tarybos pirmininkas Rimantas Germanas, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas Vytautas Stasiūnas, kiti dalyviai iš Lietuvos, bei Ukrainoje gyvenantys ir dirbantys Lietuvos atstovai. LŠTA tarybos pirmininkas Rimantas Germanas skaitė pranešimą tema „„Централизованная поставка тепла стала „Централизованная поставка тепла стала "зеленее". Преимущества использования биотоплива“, prezidentas Vytautas Stasiūnas taip pat skaitė pranešimą tema „Обзор модернизирования теплоэнергетического сектора Литвы. Результаты и перспектива“.

2015-11-11 d. LR Seimo Energetikos komisijos posėdis Seimo III rūmų Baltijos Asamblėjos salėje: 1) Dėl nepakankamo reglamentavimo, nagrinėjant vartotojų atsijungimo nuo centralizuotos šildymo sistemos teisėtumą ir vartotojams pasirenkant aprūpinimo karštu vandeniu būdą; 2) Dėl Vilniaus ir Kauno kogeneracinių elektrinių projektų eigos.

2015-11-02 d. LR Aplinkos ministerijoje įvyko konferencija „A klasė neišvengiamas reikalavimas. Geroji praktika Lietuvoje.“. Šiuo metu tiek Lietuvoje, tiek visame Baltijos regione efektyviu energijos naudojimu pasižyminčių pastatų yra vos keletas. Remiantis Europos Sąjungos direktyvomis, jau nuo 2016 metų ši situacija privalės kardinaliai keistis... Statiniai pradėti statyti nuo 2016 metų privalės atitikti A klasę, nuo 2018 metų - ne mažesnę kaip A+ klasę, o nuo 2021 metų statiniai bus nulinės klasės. Konferencijos tikslas buvo pristatyti kaip vyksta pasiruošimas ir realiai įgyvendinami A klasės energinio efektyvumo projektai, laukiant 2016 m. sausio 1 dienos.

2015-11-26 d. UAB „Tauragės šilumos tinklai“ paminėjo bendrovės 50-ies metų jubiliejų

2015-11-26 d. Europos Pažangios Energetikos Efektyvumo Paslaugų Federacijos EFIEES Tarybos ir narių susitikimas Paryžiuje. Tuo pačiu buvo pažymėta šios organizacijos 10 metų sukaktis. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija yra EFIEES narė nuo 2007-05-11 d. Federacijos tikslas - skatinti efektyvios energijos paslaugas teikiančių įmonių (angl. Energy Efficiency Service Companies EESC) veiklą Europos Sąjungos teritorijoje. Vykusio susitikimo metu buvo aptarti probleminiai teisės aktų klausimai: ES šilumos ir vėsinimo strategija, ES energetikos direktyvos (apžvelgtos esančios ir planuojamos viešos konsultacijos, Europos Parlamento ataskaita), pristatyta federacijos veiklos gairės 2016 metams. Taip pat LŠTA parengė ir pateikė atsakymus į klausimyną dėl ES energijos efektyvumo direktyvos įgyvendinimo. EFIEES tarybos ir narių susitikime dalyvavo LŠTA prezidentas Vytautas Stasiūnas.

2015-12-04 d. Seminaras-diskusija „Oro taršos mažinimo strategija. Europos Parlamento pozicija“. Diskusija skirta plačiau pažvelgti į oro taršos reguliavimo priemonių diegimą Lietuvoje, oro taršos mažinimo galimybes ir kylančius iššūkius. Šį kartą didžiausią dėmesį skirsime vidutinio dydžio šiluminių katilinių skleidžiamos oro taršos problematikai. Laikantis naujos ES direktyvos reikalavimų, praktiškai visų katilinių įrenginiai neatitiks naujųjų normų, o bendras investicijų į taršos mažinimo priemones poreikis gali siekti apie 250 mln. EUR. Naujoji direktyva palies didžiąją dalį savivaldybių, ypač jų šilumos ūkio įmones.

2015-12-17 d. Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komitetas paminėjo reikšmingą įvykį - elektros jungčių „LitPol Link“ ir „NordBalt“ įjungimą. Tikriausiai pirmą kartą istorijoje pavyko sukviesti 8 ministrus, įvairiu metu kuravusius šiuos projektus. Buvo prisimintas ilgas, trukęs beveik 24 metus, ir nelengvas kelias iki šios dienos įvykio. Susitikimas buvo suorganizuotas LŠTA būstinėje.

Dauguma įmonių sėkmingai baigė įgyvendinti kuro konversijos projektus:

2015-01-16 d. oficialiai pradėjo veikti AB "Šiaulių energija" Pietinė katilinė, kurį buvo rekonstruota, įrengiant 20 MW galios biokuro katilinę, Pramonės g. 10, Šiauliuose".

2015-01-23 d. AB „Klaipėdos energija“ baigė biokuro katilų įrengimo darbus pagrindinėje uostamiesčio katilinėje. Klaipėdos šilumininkai paskelb palaiapsniui nuo dujų pereinantys prie kūrenimo biokuru. Klaipėdiečių namų radiatorius jau dabar šildo iš medžio drožlių pagaminta šilumos energija. Biokuru netrukus pradės kūrenti ir Klaipėdos rajono gyventojus šiluma aprūpinanti katilinė.

2015-02-25 d. AB „Kauno energija“ atnaujintos „Inkaro“ katilinės atidarymas (Raudondvario pl. 7-asis takas 4, Kaunas ir Naujos biokuro katilinės Petrašiūnų elektrinėje atidarymas (Jėgainės g. 12, Kaunas).

2015-08-20 d. įmonėje UAB "Raseinių šilumos tinklai" vyko renginys, kurio metu buvo aptarti rezultatai, pabaigus 2015 metais technologinį pertvarkymą žaliosios šiluminės energijos gamybai.

2015-08-27 d. AB „Panevėžio energija“ baigė modernizuoti Rokiškio miesto biokuro katilinę.

2015-09-01 d. Vilkaviškyje oficialiai darbą pradėjo jau antrasis biokuro katilas, kuris leis net 90 procentų sumažinti brangių gamtinių dujų vartojimą ir užtikrinti mažesnę šilumos kainą.

2015-09-10 d. Kuršėnuose oficialiai atidaryta rekonstruota Tilvyčio katilinė, kuri tiekia šilumos energiją ir karštą vandenį didžiajai daliai miesto gyvenamųjų namų, įstaigų ir įmonių. Modernizavus šilumos gamybos procesą, Tilvyčio katilinėje pradėtas naudoti biokuras.

2015-10-08 d. UAB „Litesko“ oficialiai atidarė jau antrąjį biokuro katilą, kuris leido 34 procentais sumažinti brangių gamtinių dujų naudojimą. Abiejuose Druskininkų biokuro katiluose jau pagaminama iki 84 procentų šilumos, centralizuotai tiekiamos miestui

2015-10-16 d. UAB „Anykščių šiluma“ naujos biokuro atidarymas. Projekto metu pastatytas naujas 4 MW biokuro vandens šildymo katilas su 1 MW galios konedensaciniu ekonomazeriu esamoje įmonės bazės teritorijoje (UAB „Anykščių vynas" teritorijoje).

2015-10-23 d. UAB „Ekopartneris“ sėkmingai įgyvendino projektą „Biokurą naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba Kaune“.

2015-11-06 d. oficialiai paskelbta apie UAB "Litesko" filialo "Marijampolės šiluma" baigtą įgyvendinti projektą „Marijampolės katilinės rekonstrukcija įrengiant biokuru kūrenamą vandens šildymo katilą ir kondensacinį dūmų ekonomazerį“.

2015-11-20 d. oficialiai buvo paskelbta apie UAB "Mažeikių šilumos tinklai" baigtą įgyvendinti projektą „Mažeikių katilinės rekonstravimas, keičiant du susidėvėjusius garo ir vandens šildymo katilus į du naujus po 8 MW nominalios galios vandens šildymo biokuro katilus“.

2015-12-17 d. oficialiai baigtas įgyvendinti UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ investicinis projektas „Biokuro katilinės įrenginių ir kuro sandėlio statyba Šalčininkų mieste“. Šalčininkų katilinės teritorijoje sumontuotas 5,0 MW galios vandens šildymo katilas su biokuro pakura, pastatytas dūmų valymo įrenginys - multiciklonas, 1,25 MW galios dūmų kondensacinis ekonomazeris ir kiti pagalbinių įrenginiai

Iš viso asociacijos narių atstovai ir Asociacijos darbuotojai per 2014 m. dalyvavo daugiau 110 renginių (konferencijose, seminaruose, pasitarimuose Lietuvoje, užsienyje bei įvairiose radijo ir televizijų laidose) daugumoje iš jų skaitė pranešimus, kurių išsami tematika bei datos pateiktos prieduose (**žr. 3.1 priedas**).

4. LŠTA VYKDOMI VIETINIAI IR TARPTAUTINIAI PROJEKTAI

Tarptautinis „INNO-HEAT“ projektas

„Innovations in District Heating“ – **Naujovių diegimas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose** Nr. WTPB.02.02.00-92-009/10 – yra projektas, vykdomas pagal Pietų Baltijos bendradarbiavimo per sieną programą 2007–2013 m. ir dalinai finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF).

Projekto vadovaujantysis partneris – Region Skane

Projekto tikslas – energijos efektyvumo, saugumo ir atsinaujinančių energijos išteklių didinimas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose.

Projekto pradžia – 2011 m. liepos 1 d., pabaiga – 2015 m. birželio 30 d.

<i>Projekto tikslas</i>	energijos efektyvumo, saugumo bei atsinaujinančių energijos išteklių didinimas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose.
<i>Pagrindinės projekto veiklos</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) komunikacija ir informacijos sklaida apie projektą tarp partnerių, taip pat įvairiose žiniasklaidos priemonėse ir pan., 2) analizė, kurios metu bus atliekama esama techninė šilumos tiekimo įmonių – projekto partnerių būklė, analizuojamas šių įmonių ekonominis efektyvumas, valdymo aspektai ir pan., 3) pasidalinimas patirtimi tarp projekto partnerių, kuomet dalyviams bus organizuojami keli pažintiniai vizitai į partnerių šalis, atliekama šilumos ūkio techninė ir ekonominė analizė, 4) planavimas ir įgyvendinimas, kuomet ieškomos tolimesnės finansavimo galimybės pilotiniams projektams bei šių projektų įgyvendinimas.

Projekto pagrindiniai partneriai: Sustainable Business Hub, European Spallation Source (ESS), Swedish District Heating Association, District Heating Enterprise Ltd Gdynia, The Municipal Thermal Power Industry Ltd, Chamber of Commerce Polish District Heating, Lithuanian District Heating Association, International Institute for Industrial Environmental Economics at Lund University (IIIEE) at Lund University, The German Heat and Power Association, The Swedish International Development Cooperation Agency.

Šiame tarptautiniame projekte iš Lietuvos taip pat dalyvauja UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ bei UAB „Šilutės šilumos tinklai“, kurios yra asocijuotos projekto partnerės ir jos įsipareigoja:

- tarpininkaujant / padedant LŠTA pateikti techninius įmonių veiklos duomenis Švedijos energetikos ekspertams duomenų analizei atlikti;
- dalyvauti (pagal poreikį) projekto partnerių susitikimuose;
- privalomai dalyvauti išvykose (mokymo kursuose, angl. – *study visit*) į užsienio šalis, siekiant susipažinti su geros praktikos pavyzdžiais, kurie paremti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimu CŠT sistemose ir efektyviu energijos (šilumos) naudojimu.

Pasiekti projekto rezultatai - suorganizuoti du pažintiniai vizitai projekto partnerių šalyse (Švedijoje ir Lenkijoje), atlikta techninė-ekonominė šilumos tiekimo įmonių-partnerių analizė, suorganizuoti septyni partnerių susitikimai Švedijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje, kurių metų buvo pasidalinta patirtimi, pristatyti kiekvienos šalies-partnerės centralizuoto šilumos tiekimo sistemos iššūkiai ir galimybės.

Kontaktinė informacija, susijusi su projekto vykdymu:

Audronė Nakrošienė
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
Projektų mokymo programų vadovė
tel. (8-5) 2667095 faks. (8-5) 2356044

2015 metais LŠTA pateikė paraiškas šiems naujiems tarptautiniams projektams:

Paraiška finansavimui gauti pagal Europos Komisijos HORIZON 2020 programą rengiamam projektui „GoLoeEx“ įgyvendinti. Projekto vadovė LŠTA–Audronė Nakrošienė

Pradėta ruošti paraiška 2015 m. viduryje.

Projekto partneriai: Vokietijos šilumos tiekėjų asociacija (AGFW), HAWK, Vokietijos mokslo institucijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, UAB “Litesko”, Lietuvos energetikos institutas, Rygos technikos universitetas, Talino technikos universitetas.

Projekto tikslas: surasti efektyvaus energijos tiekimo sprendimus, galimus naujų technologijų diegimo sprendimus, dalinantis patirtimi tarp Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Vokietijos šilumos tiekimo įmonių ir mokslo organizacijų.

<p>Paraiška finansavimui gauti pagal Europos Komisijos HORIZON 2020 programą rengiamam projektui „FlexHeat“ įgyvendinti. Projekto vadovė LŠTA–Audronė Nakrošienė</p>	<p>Paraiškos data: 2015 m. birželis</p> <p>Projekto partneriai: Vokietikos šilumos tiekėjų asociacija (AGFW), HAWK, Vokietijos mokslo institucijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, Lietuvos energetikos institutas, Rygos technikos universitetas, Talino technikos universitetas.</p> <p>Projekto tikslas: inovatyvių sprendimų diegimas šilumos tiekimo įmonėse, skatinant bendradarbiavimą tarp verslo ir mokslo institucijų.</p>
<p>Paraiška finansavimui gauti pagal Europos Komisijos HORIZON 2020 programą rengiamam projektui „LCE-20“ įgyvendinti. Projekto vadovė LŠTA–Audronė Nakrošienė</p>	<p>Paraiškos data: 2015 m. birželis</p> <p>Projekto partneriai: Tyrimų ir technologijų centras (Italija), DHC+ Technologijų Platforma, Švedijos technikos tyrimų institutas, Austrijos technologijų institutas, Zagrebo universitetas, Torino politechnikos universitetas, Milano politechnikos universitetas, Rygos technikos universitetas, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija.</p> <p>Projekto tikslas: mokymo tinko tarp projekto partnerių sukūrimas, mokymo programų įgyvendinimas inovacijų energetikos sektoriuje kontekste.</p>
<p>Paraiška finansavimui gauti pagal Europos Komisijos HORIZON 2020 programą rengiamam projektui „DULCINEE“ įgyvendinti. Projekto vadovė LŠTA–Audronė Nakrošienė</p>	<p>Paraiškos data: 2015 m. birželis</p> <p>Projekto partneriai: Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, AB “Panevėžio energija”, Vokietijos Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH, Energy Consulting Network APS (Danija), Stadtwerke Flensburg GmbH (Vokietija), District Heating Utility JP "Grijanje" d.o.o. Zenica (Bosnia and Hercegovina), Aabenraa-Rodekro Fjernvarme (Danija), Pietryčių Europos savivaldybių asociacijos tinklas, AGFW (Vokietija), “Gradska Toplana” šilumos tiekimo įmonė (Croatia) Toplovod Obrenovac” šilumos tiekimo įmonė (Serbia), Procesy Inwestycyjne Sp. z o.o. (Lenkija).</p> <p>Projekto tikslas: pagelbėti šilumos tiekimo įmonėms, dirbant su visomis šilumo sektoriaus suinteresuotomis šalimis (vartotojais, valstybinėmis institucijomis, t.t.) sėkmingiau pereiti prie darnios energetikos.</p>
<p>Paraiška finansavimui gauti pagal Pietų Baltijos bendradarbiavimo per sienos programą 2014 – 2020 m. projektui “Baltijos industrijos simbiozė” įgyvendinti. Projekto vadovė LŠTA–Audronė Nakrošienė</p>	<p>Paraiškos data: 2015 m. gruodis</p> <p>Projekto partneriai: Skane energijos agentūra (Švedija), “Sustainable Business Hub” (Švedija), Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, Malmö (Švedija) savivaldybė, Bjurås (Švedija) savivaldybė, Vokietijos Rostock universitetas, Šilutės raj. savivaldybė, Kalundborg (Danija) savivaldybė – Danijos simbiozės centras, Kalundborg įmonė (Danija), Gdanskio technologijų universitetas (Lenkija),</p> <p>Projekto tikslas: inicijuoti industrinės simbiozės atsiradimą Baltijos šalyse, skatinant bendradarbiavimą tarp įmonių, savivaldybių, efektyviai panaudojant energijos išteklius.</p>

5. LŠTA BENDRADARBIAVIMAS LIETUVOJE IR UŽSIENYJE

2015 m. buvo sėkmingai tęsiamas bendradarbiavimas su Lietuvos valstybinėmis ir vyriausybėmis įstaigomis, savivaldybėmis, giminėmis asociacijomis, vartotojų organizacijomis, mokslo ir mokymo įstaigomis, konsultacinėmis bendrovėmis

2015 m. įvyko 52 asociacijos organizuojami penktadieniniai darbo grupių šilumos ūkio įstatymo poįstatyminiams aktams svarstyti susitikimai (vidutiniškai į penktadieninius posėdžius susirinkdavo 5-10 dalyvių) **ir 52 pirmadieniniai energetikos ekspertų pasitarimai** (dalyvaudavo iki 10-15 dalyvių), kuriuose analizuojamos asociacijos ir valstybės institucijų užsakymu atliekamų šilumos ūkio plėtros ir perspektyvų analizės, studijų darbo grupių ataskaitos, aktualūs ES ir šalies teisės aktų projektai ir naujų teisės aktų taikymo praktikos probleminiai klausimai. Apie įvykusius ir būsimus susitikimus nuolatos informuojami LŠTA nariai, o į posėdžius kviečiami atstovai iš valstybės, vartotojų ir kitų organizacijų. Visų susitikimų protokolai nuo 2002 m. patalpinti asociacijos tinklalapyje www.lsta.lt. Ataskaitiniais metais irmadienio energetikos ekspertų pasitarimai ir toliau buvo organizuojami per MS Lync videokonferencijas.

Glaudus bendradarbiavimas toliau buvo išlaikomas ir su kaimyninių šalių Lenkijos, Latvijos ir Estijos šilumos tiekėjų asociacijomis.

2015-04-13 d. LŠTA būstinėje svečiavosi atstovė iš Korėjos p. Hey Lim Yang (Ilshin Accounting Corporation), kuri drauge su Korėjos energetikos ekonomikos institutu rengė studiją tema "Survey and Analysis of Overseas Zoning Policies for District Heating and Cooling(DHC)". Susitikimo metu LŠTA ir LEKA atstovai supažindino su esančia situacija Lietuvoje dėl teritorijų zonavimo, atsijungimų ir pnš.

Konstruktivus bendravimas ir toliau buvo palaikomas su tarptautine centralizuoto šilumos tiekimo, centralizuoto vėsinimo ir kombinuotos šilumos bei elektros energijos gamybos asociacija **Euroheat& Power** (www.euroheat.org) ir su Europos Pažangios Energetikos Efektyvumo Paslaugų Federacija, **EFIEES** (angl. **European Federation of Intelligent Energy Efficiency Services**) (www.efiees.com). Asociacijos prezidentas kasmet vyksta dalyvauti šių organizacijų organizuojamose generalinėse asamblėjose, konferencijose, kongresuose ir kituose rengiamuose susitikimuose, kuriuose nagrinėjami Europos Sąjungos teisės aktų projektai, aktualūs šilumos ūkio sektoriui. Ypač glaudžiai 2015 m. buvo bendradarbiaujama su Euroheat&Power dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos projekto „Dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo“

- **2015 m. balandžio 27-28 d.** Taline vyko tarptautinė centralizuoto šilumos tiekimo, centralizuoto vėsinimo ir kombinuotos šilumos bei elektros energijos gamybos asociacijos Euroheat&Power kartu su Estijos elektros ir šilumos asociacija organizuotas 37-ąjį kongresas. LŠTA iniciatyvą kongreso plenarinėje sesijoje buvo įtrauktas atstovo iš Lietuvos pranešimas. Vietoje ankščiau numatyto LŠTA tarybos pirmininko Andriaus Janukonio pranešimą perskaitė UAB "Vilniaus energija" valdybos pirmininkas p. Jean Sacreste tema „**Nuo masto ekonomikos prie efektyvesnio išteklių naudojimo: požiūris į situaciją Baltijos šalyse**“. Į kongresą vyko delegacija iš Lietuvos: Rymantas Juozaitis (Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komiteto pirmininkas), Algimantas Zaremba (Lietuvos energijos gamintojų asociacijos prezidentas), Dr. Valdas Lukoševičius (AB "Kauno energija" valdybos pirmininkas), Linas Samuolis (UAB "Vilniaus energija" prezidentas), Rimantas Germanas (UAB "Vilniaus energija" komercijos direktorius), Tadas Janušauskas (UAB "Litesko" eksploatacijos direktorius), Romanas Savickas (UAB "Vilniaus energija" inžinierių-analitikų grupės vadovas), Tadas Milius (UAB "Nepriklausomos energijos paslaugos" verslo vystymo inžinierius), Vytautas Stasiūnas (Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas) ir Ramunė Gurklienė (Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos technologijų ekspertė - konsultantė). Taip pat renginyje dalyvavo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Šilumos skyriaus vedėja Vilma Skinderytė, kiti pramonės įmonių atstovai.

- **2015 m. gegužės 5 d.** LŠTA svečiavosi Lietuvoje įsikūrusios Danų konsultacinės bendrovės Vansoe atstovai. Svečiai buvo supažindinti su situacija Lietuvos šilumos ūkio sektoriuje, bei aptartos galimybės Danijos kompanijoms norinčioms investuoti ir pradėti vykdyti tam tikrą veiklą CŠT sektoriuje.

- **2015 m. birželio 22-23 d.** Nordborgo mieste (Danijoje) įmonės Danfoss centrinėje būstinėje vyko Euroheat&Power (Tarptautinės centralizuoto šilumos tiekimo, centralizuoto vėsinimo ir kombinuotos šilumos bei elektros energijos gamybos asociacijos) direktorių tarybos susirinkimas, kuriame dalyvavo LŠTA prezidentas Vytautas Stasiūnas. Susirinkimo metu buvo trumpai pristatytos CŠT aktualijos kai kuriose Europos šalyse.

- **2015 m. rugsėjo 23-25 d.** Asociacijoje vyko ES finansuojamo projekto "BINET" partnerių iš Vokietijos mokslo institucijų, Rygos technikos universiteto, Talino technikos universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto susitikimas. Susitikimo metu buvo aptartos tolimesnės bendradarbiavimo perspektyvos, o taip pat nagrinėti HORIZON 2020 šaukimai projektams įgyvendinti.

- **2015 m. lapkričio 9-11 d.** vyko investicinis verslo forumas Kijeve energijos efektyvumo ir atsinaujinančios energijos klausimais. Į šį forumą iš Lietuvos buvo pakviesti LR aplinkos viceministrė p. Daiva Matonienė, Būsto energijos taupymo agentūros direktorius Valius Serbenta, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos tarybos pirmininkas Rimantas Germanas, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas Vytautas Stasiūnas, kiti dalyviai iš Lietuvos, bei Ukrainoje gyvenantys ir dirbantys Lietuvos atstovai. LŠTA tarybos pirmininkas Rimantas Germanas skaitė pranešimą tema „„Централизованная поставка тепла стала „Централизованная поставка тепла стала "зеленее". Преимущества использования биотоплива“, prezidentas Vytautas Stasiūnas taip pat skaitė pranešimą tema „Обзор модернизирования теплоэнергетического сектора Литвы. Результаты и перспектива“.

Visos, aukščiau išvardintos organizacijos, kurių nariais yra asociacija nuolat siunčia naujausią informaciją apie ES teisės aktų rengimą, įgyvendinimą, aktualijas Europos šilumos ūkyje.

Be jau išvardintų organizacijų LŠTA taip pat bendradarbiauja ir su IEA (*Tarptautinė energetikos agentūra*), WEC (*Pasaulio energetikos taryba*).

Pažymėtina, kad asociacija 2015 m. teikė daug informacijos apie šilumos ūkio sektorių užsienio konsultacinėms bendrovėms pagal jų atskirus užklausimus.

2015 m. rugpjūčio 28 d. mėn. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija apklausė 27 giminingas Europos ir kitų pasaulio šalių šilumos tiekėjų asociacijas (Austrijos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Danijos, Čekijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos, Baltarusijos, Japonijos, Korėjos ir kt.) dėl Europos šalyse esančios teisės aktų taikymo praktikos, susijusios su reikalavimais šilumos katilų rezervavimui ŠT įmonėse. Surinkta informacija buvo naudinga LŠTA užsakymu atliekamos studijos „Rezervinio kuro ir įrenginių poreikio CŠT sistemoms technologinis ir ekonominis įvertinimas“ tyrimui.

Bendradarbiaujant su UAB „BlueBridge“ LŠTA metų pabaigoje įmonių darbuotojams surengė Microsoft programinės įrangos vartotojo patirties seminarus "Patirtis su naujosiomis Windows ir Office versijomis". Seminarai vyko **2015 m. gruodžio 2, 15, 16 ir 17 d.** UAB „Microsoft Lietuva“ verslo centre, Vilniuje. Mokymuose dalyvavo vadovai ir IT specialistai iš UAB „Litesko“, AB „Panevėžio energija“, AB „Jonavos šilumos tinklai“, UAB „Birštono šiluma“, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“

Per ataskaitinius metus prezidentas lankėsi užsienio ambasadų Lietuvoje organizuojuose įvairiuose renginiuose bei diskusijose.

6. INFORMACINĖ IR ŠVIETĖJIŠKA VEIKLA

Asociacija ir toliau dirbo šilumos ūkio gero įvaizdžio formavimo visuomenėje kryptimi, paneigiant dažnai viešojoje erdvėje sąmoningai ar dėl kompetencijos stokos pasirodžiusią dezinformaciją šilumos ūkio sektoriui sumenkinti. Taip pat informuojant visuomenę per žiniasklaidos priemones apie gyventojams svarbius įvykius. Buvo dalyvaujama televizijos ir radijo laidose, rengiami spaudos pranešimai ir konferencijos. **Per ataskaitinius 2015 metus LŠTA išplatino 11 Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos pranešimų spaudai:**

1. 2015-01-07 „Nors šilumos suvartota daugiau, sąskaitos didesnės ne visuose miestuose“;
2. 2015-01-12 „Kitą šildymo sezoną Lietuva taps nepriklausoma nuo importinio kuro“;
3. 2015-02-06 „Šilumininkai prognozuoja beveik 40 proc. mažesnes sausio sąskaitas nei pernai“;
4. 2015-03-06 „Šilumininkai prognozuoja mažesnes nei pernai vasario sąskaitas už šilumą“;
5. 2015-03-30 „Šilumininkai: SGD terminalą turėtų išlaikyti ne tik šilumos vartotojai“;
6. 2015-04-07 „Šilumininkai: kovo sąskaitos už šildymą prilygs pernyktėms“;
7. 2015-06-11 „Šilumininkai: nubraukti PVM lengvatą šilumai – dar anksti“;
8. 2015-08-25 „Permokos už dujas gražinimo gyventojams modelis neveikia“;
9. 2015-09-21 „Šilumininkai sklando mitus: dujos yra žymiai brangesnės už biokurą“;
10. 2015-11-05 „Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidento Vytauto Stasiūno komentaras, „Delfi“ portale pasirodžius straipsniui apie brangšiančią šilumą“
11. 2015-11-23 „Šilumininkai: visuomenę klaidinanti VKEKK tęsia nekorektiškų kuro kainų viešinimą“;

Asociacijos pranešimus spaudai galima rasti priede (**žr. 6.2 priedas**).

Asociacija glaudžiai bendradarbiaudama su žiniasklaidos atstovais parengė ir žiniasklaidoje **išplatino daugiau kaip 8 straipsnius, susijusius su šilumos ūkio sektoriumi**, kurie buvo publikuojami įvairiose visuomenės informavimo priemonėse ir leidiniuose, žurnaluose bei internetiniuose informaciniuose portaluose

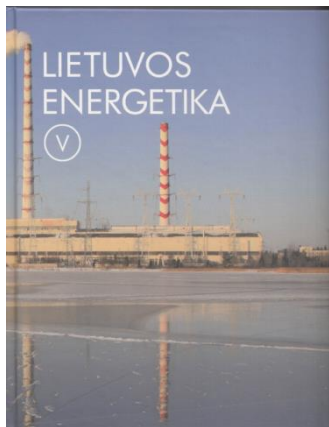
1. 2015-01-12 www.delfi.lt „Kitą šildymo sezoną du trečdaliai šilumos – iš vietinio kuro“;
2. 2015 m. Nr. 1 (Nr. 62) balandis „Šiluminė technika“ „Po kiekvienos žiemos (rinkimų) – šilumos ūkio reforma?“;
3. 2015-05-(24-25) www.delfi.lt ir www.lpsl.lt Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ekspertas Valdas Jurkevičius „Įvertinti kogeneracinių elektrinių naudą – misija įmanoma“;
4. 2015-06-01 www.delfi.lt „Vilniaus energija“ rinkų analitikas, Lietuvos šilumos tiekėjų ir Lietuvos energijos gamintojų asociacijų ekspertas Valdas Jurkevičius „Politikų numylėta Lietuvos elektrinė – akmuo po vartotojų kaklu?“;
5. Žurnalas „Structum“ 2015 m. rugsėjo 4 d. „Ką verta žinoti, kad mokėtumėme tik už tą šilumos dalį, kurią sunaudojame“;
6. 2015/9-10 „Mokslas ir technika“ „Kaip šilumininkai pasirengė 2015-2016 m. šildymo sezonui“;
7. 2015 m. Nr. 3 (64) spalio „Šiluminė technika“ bei LŠTA interneto svetainė www.lsta.lt „Informacija dėl šildymo sezono pradžią reglamentuojančių teisės aktų nuostatų taikymo“;
8. 2015-12-29 „Kreipimasis dėl Lietuvos kogeneracijos išsaugojimo“ publikuotas dienraščiuose: „Lietuvos rytas“, „Lietuvos žinios“, „Verslo žinios“.

Aukščiau išvardintų informacinių pranešimų bei išplatintų straipsnių susijusių su šilumos ūkio sektoriumi galima rasti priede (**žr. 6.1 priedas**)

Asociacijos prezidentas per ataskaitinius metus dažnai lankėsi radijo ir TV laidose, aktyviai dėstė savo poziciją šilumos ūkio sektoriaus klausimais.

2015 metais Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija padėjo ruošiant 2 knygas:

Lietuvos energetikų veteranų iniciatyva buvo parengtas ir išleistas enciklopedinio leidinio „Lietuvos energetika“ penktasis tomas. Pirmą kartą šiame energetikos enciklopediniame leidinyje pristatomas Lietuvos šilumos ūkis bei naujausios energetikos šakos: vėjo ir saulės energetika bei biokuras.

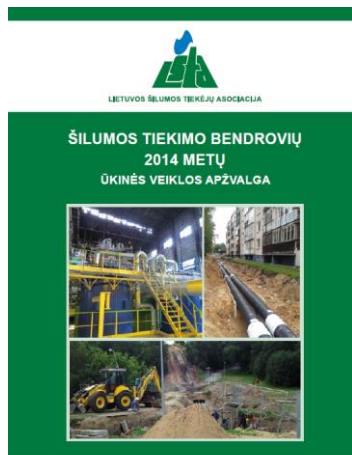
Penktasis leidinio „Lietuvos energetika“ tomas tęsia Lietuvos energetikos istoriją ir apima Nepriklausomybės laikotarpį nuo 1990 m. iki 2014 m. Knyga skirta ir energetikos specialistams, ir visiems besidomintiems energetikos istorija. Prie šio leidinio paruošimo ir išleidimo prisidėjo ir LŠTA. Leidiniui paruošta ir surinkta medžiaga tema „Lietuvos šilumos ūkis 1991–2014 m.“

Lietuvos energetikos leidinių katalogas parengtas Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ir Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komiteto iniciatyva. Daugiau kaip 120 metų

besitęsianti Lietuvos energetikos istorija liko užfiksuota įvairių specialistų, įmonių, žinybų, mokslo įstaigų knygose, vadovėliuose, nusipelnusių energetikų atsiminimuose. Šiame „Lietuvos energetikos leidinių kataloge“ sukatalogizuota per 300 turinčių istorinę, mokslinę vertę leidinių. Katalogas skirtas energetikos specialistams, studentams ir visiems besidomintiems energetikos istorija.

Viena iš pagrindinių asociacijos informacijos viešinimo priemonių išlieka LŠTA interneto svetainė www.lsta.lt, kurioje publikuojama visa aktuali informacija: pranešimų medžiagos iš seminarų ir konferencijų, darbo grupių posėdžių protokolai, informacija apie naujus teisės aktus, studijos, mokslo tiriamieji darbai, šilumos tiekimo įmonių statistiniai duomenys ir kita aktuali informacija vartotojams apie centralizuotą šilumos tiekimą, daugiabučių namų modernizavimą, šilumos kainų mažinimą, energijos taupymą ir efektyvumą.

2013-02-28 d. (nutarimu Nr. O3-73) ir vėliau 2014-05-30 d. (nutarimu Nr. O3-153) Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, neatsižvelgdama į LŠTA teiktas pastabas bei šilumos ūkio sektoriaus mokslininkų, specialistų atskirą kreipimąsi, pakeitė Šilumos kainų nustatymo metodikos 39.2.1 p., kuriuo **uždraudė LŠTA nariams (ŠT įmonėms) jų mokamas narystės įmokų sąnaudas priskirti būtinosiomis.** VKEKK nuomone, mūsų asociacijos veikla nėra reikšminga ir vartotojams bei valstybės ir savivaldybių institucijoms nereikalinga. Dėl šio Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (Komisijos) sprendimo, nuo 2014 m. LŠTA statistinis leidinys „Šilumos tiekimo bendrovių ūkinės veiklos apžvalga“ taip pat

LŠTA užsakymu atliktos studijos, mokslo tiriamieji darbai **viešai nebeplatunami**, o prieinami tik asociacijos nariams.

Nuo pat asociacijos įkūrimo pradžios iš šilumos tiekimo įmonių renkami duomenys, atliekamos suvestinės, analizės ir t.t. 2015 m. atlikta išsami analizė apie Šilumos ūkio sektoriuje esamų, statomų ir planuojamų statyti biokuro katilų (katilinėse ir kogeneracinėse elektrinėse) šilumos ir elektros galias (atskirai pagal ŠT įmonėse ir Nepriklausomų šilumos gamintojų rinkoje).

2014 m. balandžio mėn. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija patvirtino Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų kvalifikacijos tobulinimo mokymo programą, suderintą su VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centru. Nuo šiol, vadovaujantis LR statybos įstatymo 10 straipsnio 13 dalimi ir STR 1.02.06:2012 "Statybos ir techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašo" 66.1 ir 73 punktais, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija įgijo teisę rengti kvalifikacijos tobulinimo kursus. Per 2015 metus LŠTA bendradarbiaujant su MB Energy Advice (Kaunas) tęsė šią veiklą organizuojant mokymo seminarus.

Per 2015 metus buvo išleisti 4 periodinio žurnalo „*Šiluminė technika*“ numeriai (tiražas: 525 egz.), viso buvo publikuota 50 straipsnių.

Visus žurnalo „*Šiluminė technika*“ numerius galima rasti LŠTA interneto svetainėje: <http://www.lsta.lt/lt/pages/zurnalas-silumine-technika/apie-zurnala>

Pagal sutartį su UAB „Verslo plėtros ir administravimo agentūra“ ir toliau buvo vykdomas kasdieninis respublikinės ir didžiųjų miestų regioninės spaudos šilumos verslo monitoringas, kuris LŠTA nariams buvo pateikiamas elektroniniu paštu. **Per 2015 metus Lietuvoje buvo publikuota apie 3250 straipsnių svarbiais šilumos ūkio klausimais.**

Taip pat nuo 2007 metų LŠTA kiekvieno šildymo sezono metu atlieka šilumos suvartojimo ir mokėjimų už šilumą daugiabučiuose namuose pagal skirtingas pastatų kategorijas analizę. **Nuo 2010 metų asociacija pradėjo rinkti duomenis apie šilumos suvartojimus daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose ne šildymo sezono metu (gegužės - birželio mėn.) šalto geriamojo vandens pašildymui iki higienos normomis nustatytos temperatūros (nuo +8° C iki +52° C) ir karšto vandens temperatūrai palaikyti bei vonios patalpų sanitarinėms sąlygoms užtikrinti („gyvatukui“).** Ši informacija talpinama LŠTA interneto svetainėje: <http://www.lsta.lt/lt/pages/apie-silumos-uki/silumos-suvartojimo-analize>

Visą minėtą informaciją, susijusią su šilumos ūkio sektoriaus veikla, LŠTA vienu metu siunčia elektroniniu paštu 6 gavėjų paketais, t.y. LR Seimo nariams, savivaldybėms, savivaldybių tarybų nariams, LŠTA nariams, giminingoms organizacijoms, kitoms giminingoms ir konsultacinėms įmonės veikiančios energetikos sektoriuje bei žiniasklaidai (viso per 2000 adresatų).

2015 metais ir toliau LŠTA platino informacinį – švietėjišką leidinį „Šilumos vartotojo vadovas“ (išleistą 2012 metais) bei 15-os metų Asociacijos veiklos sukakčiai paminėti 2013 metais išleistą knygą „Žingsnis į priekį: nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių resursų“. Taip pat 2015 metais LŠTA savo nariams toliau platino Prof. hab.dr. Vytauto Martinaičio ir doc.dr. Valdo Lukoševičiaus parengtą vadovėlį „Šilumos gamyba deginant kurą“

Visi švietėjiški leidiniai talpinami LŠTA svetainėje <http://www.lsta.lt/lt/pages/leidiniai>.

Visa aktuali informacija, pagrindiniai įvykiai, susiję su asociacijos narių veikla talpinama metraštyje, kuris buvo pradėtas 1998 metais, t.y. nuo asociacijos įkūrimo datos.

7. APDOVANOJIMAI

Per 2015 metus LŠTA apdovanojo nusipelnčius energetikos srities darbuotojus įmonės švenčių ar jubiliejinių sukakčių proga:

2015 m. balandžio 16 d. Lietuvos Energetikų dienos minėjimo proga nusipelnę šilumos tiekimo įmonių darbuotojai ir energetikos ekspertai buvo apdovanoti:

LIETUVOS ENERGETIKŲ GARBĖS ŽENKLAI

1. **Algimantas Kutas** – UAB „Vilniaus energija“ Apskaitos ir planavimo tarnybos vyresnysis inžinierius
2. **Kęstutis Laužonis** – UAB „Litesko“ filialas Alytaus energija“ Technikos direktorius.
3. **Juozas Kuliešius** – UAB „Molėtų šiluma“ Direktorius
4. **Petras Piekus** – UAB „Plungės šilumos tinklai“ Generalinis direktorius
5. **Juozas Doniela** – UAB „Fortum Klaipėda“ direktorius

LR SEIMO PIRMININKO PIRMOJO PAVADUOTOJO PADĖKOS RAŠTAI

1. **Saulius Jezepčikas** – UAB „Vilniaus energija“ projektų valdymo tarnybos vadovas
2. **Bronius Labanas** – UAB „Vilniaus energija“ automatikos elektrikas 6 k.
3. **Kęstutis Jonkus** – AB „Klaipėdos energija“ finansų direktorius
4. **Justas Gurejevas** – AB „Šiaulių energija“ Ekonomikos skyriaus viršininkas
5. **Valentinas Krasuckis** – UAB „Radviliškio šiluma“ realizacijos-abonentinio skyriaus viršininko pavaduotojas
6. **Birutė Vaičiulionienė** – UAB „Varėnos šiluma“ vadybininkė
7. **Daiva Dalgedaitė** – UAB „Utenos šilumos tinklai“ direktoriaus pavaduotoja finansams
8. **Viktoras Bučius** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ Abonentinės tarnybos ir realizacijos inžinierius

LR MINISTRO PIRMININKO PADĖKOS RAŠTAI

1. **Elvyra Maneikienė** – UAB „Anykščių šiluma“ buhalterė
2. **Stasys Strakšys** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ direktoriaus pavaduotojas šilumos tinklams
3. **Irena Pikturnienė** – UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ finansų direktorė

LR ENERGETIKOS MINISTRO PADĖKOS RAŠTAI

1. **Darius Taparauskas** - AB „Kauno energija“ Gamybos departamento Techninės priežiūros ir aptarnavimo tarnybos vadovas
2. **Virginijus Taraškevičius** – UAB „Varėnos šiluma“ suvirintojas-remonto šaltkalvis

LR ENERGETIKOS VICEMINISTRO PADĖKA

1. **Romualdas Lukošius** – AB „Klaipėdos energija“ gamybos ir aplinkosaugos skyriaus viršininkas
2. **Aidas Indriejaitis** – AB „Šiaulių energija“ Dispečerinio valdymo tarnybos rajono dispečeris
3. **Virginijus Chmylko** – UAB „Fortum Švenčionių energija“ remonto padalinio meistras
4. **Virginijus Chlebauskas** – UAB „Radviliškio šiluma“ gamybos skyriaus viršininko pavaduotojas
5. **Jūratė Atienė** – UAB „Pakruojo šiluma“ Vyr. finansininkė
6. **Saulius Kalnelis** – UAB „Pakruojo šiluma“ Vyr.inžinierius
7. **Danutė Vindžigalskytė** – UAB „Šilalės šilumos tinklai“ ekonomistė šilumos apskaitai
8. **Romas Luotė** – UAB „Plungės šilumos tinklai“ technikos direktorius

9. **Rimantas Buelis** – UAB „Anykščių šiluma“ suvirintojas katilinių eksploatacijai
10. **Stanislovas Ramanauskas** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ vyresnysis katilų operatorius
11. **Laimonas Buivydas** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ vyresnysis katilų operatorius

PASAULIO ENERGETIKOS TARYBOS LIETUVOS KOMITETO PADĖKOS RAŠTAS

1. **Pranas Bandzevičius** – UAB „Vilniaus energija“ tekintojas 5 k.
2. **Egidijus Morkūnas** – UAB „Vilniaus energija“ metalų laboratorijos vadovas
3. **Vacius Jatkauskas** - UAB „Litesko“ filialo „Marijampolės šiluma“ inžinierius
4. **Valentinas Kavaliauskas** – UAB „Litesko“ filialo „Marijampolės šiluma“ Vyr. priežiūros technikas
5. **Marius Prelgauskis** – AB „Klaipėdos energija“ elektrotechnikos tarnybos viršininkas
6. **Vytautas Šikšnius** – AB „Klaipėdos energija“ Klaipėdos jungtinės rajoninės katilinės įrenginių inžinierius
7. **Rimantas Bakas** – AB „Kauno energija“ generalinis direktorius
8. **Vaidas Šleivys** – AB „Kauno energija“ Gamybos departamento direktorius
9. **Denas Pavlavičius** – AB „Šiaulių energija“ Informatikos skyriaus inžinierius-programuotojas
10. **Vygantas Žentelis** – AB „Jonavos šilumos tinklai“ katilinių tarnybos viršininkas
11. **Dainius Juozapavičius** – AB „Jonavos šilumos tinklai“ Katilinės operatorius
12. **Vidmantas Tranelis** – UAB „Utenos šilumos tinklai“ šilumos tinklų ir abonentų aptarnavimo ir remonto tarnybos viršininkas
13. **Vaclovas Papinigis** – UAB „Fortum Švenčionių energija“ generalinis direktorius
14. **Jan Markovič** – UAB „Fortum Švenčionių energija“ Katilinių viršininkas
15. **Kęstutis Jasukaitis** – UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ direktorius gamybai
16. **Virginijus Grigalavičius** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ Viduklės katilinės meistras
17. **Eugenijus Kveselys** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ energetikas
18. **Audrona Norkienė** – UAB „Radviliškio šiluma“ administratorė
19. **Antanas Jankauskas** – UAB „Nepriklausomos energijos paslaugos“ vyriausias inžinierius
20. **Vytautas Šapalas** – UAB „Nepriklausomos energijos paslaugos“ komercijos direktorius
21. **Algirdas Senovaitis** – UAB „Tauragės šilumos tinklai“ technikos direktorius
22. **Loreta Avelienė** – E energija grupės įmonė UAB „Akmenės energija“ ekonomistė
23. **Vida Bukantienė** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ apskaitininkė
24. **Algimantas Španceris** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ technikas – elektrikas
25. **Juozas Šlepetis** – UAB „Plungės šilumos tinklai“ Gamybos-techninės gr. Vadovas

LŠTA TARYBOS PADĖKOS RAŠTAS

1. **Petras Žalnieravičius** – UAB „Vilniaus energija“ Metrologijos tarnybos vadovas
2. **Severinas Žiūkas** – UAB „Vilniaus energija“ Elektros eksploatacijos tarnybos RAA Vyresnysis specialistas
3. **Gytautas Kaulakys** – UAB „Vilniaus energija“ Technologinių procesų tarnybos vyresnysis inžinierius
4. **Aleksas Jazdauskas** – UAB „Vilniaus energija“ projektų vadovas
5. **Liudmila Čiukanova** – UAB „Vilniaus energija“ Apskaitos ir planavimo tarnybos vadovė
6. **Jurij Janiušin** – UAB „Vilniaus energija“ Metalų laboratorijos vyresnysis inžinierius
7. **Romas Šimelevičius** – UAB „Litesko“ Darbų priežiūros inžinierius.
8. **Virginija Strumskienė** – UAB „Litesko“ filialo „Biržų šiluma“ Chemikė

9. **Antanas Kabalinas** – UAB „Litesko“ filialo „Palangos šiluma“ Palangos rajoninės katilinės vyr. priežiūros technikas
10. **Regina Sakalienė** – UAB „Litesko“ filialo „Palangos šiluma“ administratorė-personalo specialistė
11. **Audrius Pupininkas** - AB „Kauno energija“ Gamybos departamento Šilumos tinklų ir katilinių eksploatavimo tarnybos tinklo valdymo skyriaus vadovas
12. **Gediminas Menkevičius** - AB „Kauno energija“ Gamybos departamento Šilumos tinklų ir katilinių eksploatavimo tarnybos tinklo valdymo skyriaus inžinierius
13. **Vyta Pokštienė** – AB „Kauno energija“ Teisės ir pirkimų departamento Viešųjų pirkimų skyriaus vyresnioji specialistė
14. **Juozas Jurkynas** – AB „Klaipėdos energija“ Apsaugos ir ūkio skyriaus viršininkas
15. **Algirdas Valantinas** – AB „Klaipėdos energija“ Bendrųjų reikalų skyriaus vadovas
16. **Danutė Nakrošienė** – AB „Klaipėdos energija“ Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus buhalterė
17. **Laima Rimkienė** – AB „Šiaulių energija“ Realizavimo skyriaus vyresnioji vadybininkė
18. **Dainora Stankevičienė** - AB „Šiaulių energija“ Abonentų aptarnavimo tarnybos vyresnioji inžinierė
19. **Jadvyga Petraitytė** – AB „Šiaulių energija“ buhalterė
20. **Gediminas Petkus** – AB „Šiaulių energija“ Statinių priežiūros tarnybos meistras
21. **Renata Ambraziūnienė** - AB „Panevėžio energija“ gamybos ir ekologijos tarnybos inžinierė
22. **Gida Bagužienė** – AB „Panevėžio energija“ personalo skyriaus inspektorių
23. **Kęstutis Pocius** – UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ automobilinio kranų vairuotojas
24. **Stasys Pralgauskas** – UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ vairuotojas
25. **Laimutis Rimkus** – UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ šaltkalvis-traktorininkas
26. **Algirdas Karvelis** – UAB „Utenos šilumos tinklai“ šilumos tinklų remonto šaltkalvis-vairuotojas
27. **Gintautas Steckas** – UAB „Utenos šilumos tinklai“ vairuotojas-ekspeditorius
28. **Juozas Paškevičius** - UAB „Fortum Švenčionių energija“ Katilinės operatorius
29. **Večeslav Semaška** - UAB „Fortum Švenčionių energija“ Katilinės operatorius
30. **Ivanas Maksimovičius** - UAB „Fortum Švenčionių energija“ Elektrikas
31. **Česlav Šimkovič** - UAB „Fortum Švenčionių energija“ Šaltkalvis remontininkas
32. **Ona Chmylko** - UAB „Fortum Švenčionių energija“ Kontrolierė
33. **Romualdas Markovskis** – UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ šilumos tarnybos vyr. meistras
34. **Regina Bunikienė** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ Pagalbinė darbininkė – kasininkė
35. **Jonas Račas** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ traktorininkas
36. **Rimantas Godelis** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ kontrolierius apeivis
37. **Stasys Barčas** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ Viduklės katilinės šaltkalvis – elektrikas
38. **Petras Jankauskas** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ šaltkalvis – remontininkas
39. **Jonas Lembutis** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ Blinstrubiškių katilinės operatorius
40. **Giedrius Lukoševičius** – UAB „Raseinių šilumos tinklai“ Ariogalos katilinės šaltkalvis-remontininkas
41. **Vida Čibirienė** – UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ Vyr. apskaitininkė
42. **Kristina Čepulėnienė** – UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ Buhalterė
43. **Kęstutis Kibickas** – UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ Katilų operatorius
44. **Angelė Varanavičė** – UAB „Radviliškio šiluma“ finansininkė

45. **Albertas Šereiva** – UAB „Radviliškio šiluma“ šaltkalvis-suvirintojas
46. **Jonas Paura** – UAB „Radviliškio šiluma“ operatorius-dispečeris
47. **Dalė Kederienė** – UAB „Birštono šiluma“ apskaitininkė
48. **Leonas Siutelas** – UAB „Šilalės šilumos tinklai“ katilų operatorius.
49. **Vytautas Jakas** - UAB „Šilalės šilumos tinklai“ suvirintojas
50. **Genius Mizeras** – UAB „Lazdijų šiluma“ Veisiejų katilinės Nr. 1 operatorius
51. **Albinas Černauskas** – UAB „Tauragės šilumos tinklai“ Katilinių eksploatavimo tarnybos vadovas.
52. **Vidmantas Paulauskas** - UAB „Tauragės šilumos tinklai“ Šilumos tinklų aptarnavimo tarnybos vadovas
53. **Rimantas Putnas** – UAB „Molėtų šiluma“ šilumos matavimo ir automatikos tarnybos viršininkas
54. **Mečislovas Jančiūra** - UAB „Molėtų šiluma“ vairuotojas
55. **Romas Petraška** – UAB „Kaišiadorių šiluma“ Stasiūnų katilinės meistras
56. **Mindaugas Sturonas** – UAB „Kaišiadorių šiluma“ Vyr. inžinierius
57. **Pavel Prusakov** – UAB „Anykščių šiluma“ suvirintojas-šaltkalvis
58. **Stasys Dumskis** – E energija grupės įmonė UAB „Akmenė energija“ vyresnysis dispečeris
59. **Birutė Justienė** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ apskaitininkė
60. **Piotras Mileškinas** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ šaltkalvis, aptarnaujantis šilumos punktus
61. **Vytautas Norkus** – UAB „Šilutės šilumos tinklai“ šaltkalvis, katilinės įrengimų remonto šaltkalvis.

LŠTA Tarybos padėkos raštai taip pat buvo įteikti 2015 m. lapkričio 20 d. UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ įgyvendinto projekto labiausiai prisidėjusius ir nusipelnčius darbuotojus :

- Mažeikių katilinės viršininko pavaduotojui **Audriui Šemetai** už svarų indėlį sėkmingai įgyvendinant projektą „Mažeikių katilinės rekonstravimas, keičiant du susidėvėjusius garo ir vandens šildymo katilus į du naujus po 8 MW nominalios galios vandens šildymo biokuro katilus“
- UAB „Enerstena“ inžinieriui –derintojui **Povilui Šedui** už svarų indėlį sėkmingai įgyvendinant projektą „Mažeikių katilinės rekonstravimas, keičiant du susidėvėjusius garo ir vandens šildymo katilus į du naujus po 8 MW nominalios galios vandens šildymo biokuro katilus“

Visus ataskaitoje nurodytus priedus rasite asociacijos interneto svetainėje www.lsta.lt, skyriuje "Apie asociaciją", temoje "Veiklos ataskaitos", 2015 metų veiklos ataskaita.